

Vysoká škola evropských a regionálních studií

Stav a vývoj činnosti bezpečnostních služeb v ČR

Jméno a příjmení: Jarmila Kovaříková DiS.

Studijní obor: Bezpečnostní činnost ve veřejné správě

Forma: Kombinovaná

Jméno a příjmení vedoucího bakalářské práce: Mgr. Josef Zběhlík, DiS.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Místo, měsíc a rok odevzdání bakalářské práce: Příbram, 31.7.2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Stav a vývoj činnosti soukromých bezpečnostních služeb“ vypracovala samostatně, s použitím bibliografických pramenů, citací a pramenů uvedených v seznamu literatury.

V Příbrami dne:

Podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Josefovi Zběhlíkovi, DiS. za to, že mi po celou dobu mé práce byl nápomocen a poskytoval mně veškeré rady, které jsem k mé práci potřebovala. Dále bych chtěla poděkovat své rodině a všem, kteří mě podporovali a věřili mi.

Abstrakt

KOVAŘÍKOVÁ, Jarmila DiS. *Stav a vývoj činnosti soukromých bezpečnostních služeb*. Příbram, 2020. Bakalářská práce. Vysoká škola evropských a regionálních studií, Z. Ú., České Budějovice. Vedoucí práce. Mgr. Josef Zběhlík DiS.

V Bakalářské práci bude popsána historie soukromých bezpečnostních služeb v České republice, legislativní a ekonomický kontext, problematika vybraných činností zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb, a to jejich práva a povinností při své pracovní náplni. Bude zde popsána profese strážného a jeho profesní kvalifikace, dále v bakalářské práci bude rozdělení a metody soukromých bezpečnostních služeb, transporty peněz a dotace bankomatů.

Abstract

KOVARIKOVA, Jarmila DiS. *State and Development of Private Security Activities*. Příbram, 2020. Bachelor thesis. University of European and Regional Studies, Z. Ú., České Budějovice. Thesis supervisor. Mgr. Josef Zběhlík DiS.

The Bachelor's thesis will describe the history of private security services in the Czech Republic, the legislative and economic context, the issue of selected activities of employees of private security services, namely their rights and obligations in their job. The profession of the guard and his professional qualifications will be described here, as well as the division and methods of private security services, money transports and ATM subsidies.

Klíčová slova

Bankomaty, historie, převoz peněz, soukromé bezpečnostní služby, strážný.

Keywords

ATMs, history, money transfer, private security services, guard.

Obsah

Úvod	8
1. Historie soukromých bezpečnostních složek ve střední Evropě	9
1.1 Soukromé bezpečnostní složky v České republice	9
1.2 Soukromé bezpečnostní složky v Maďarsku	10
1.3 Soukromé bezpečnostní složky v Polsku.....	11
1.4 Soukromé bezpečnostní složky na Slovensku.....	13
1.5 Cíle a shrnutí kapitoly	14
2. Legislativní a ekonomický kontext soukromých bezpečnostních služeb .	15
2.1 Činnosti soukromých bezpečnostních služeb	15
2.2 Ústavní úprava bezpečnosti České republiky.....	15
2.3 Bezpečnostní strategie.....	16
3. Problematika vybraných činností zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb	18
3.1 Hlavní zaměření soukromých bezpečnostních služeb	18
3.2 Práva ochranky v obchodních řetězcích.....	18
3.3 Práva detektiva v hotelu	21
3.4 Práva bodyguarda.....	22
3.5 Práva detektiva obchodu	23
3.6 Práva klasického soukromého detektiva	24
3.7 Práva soukromého vyšetřovatele	25
4. Strážný a jeho profesní kvalifikace	26
4.1 Strážný.....	26
4.2 Základní povinnosti strážného.....	26
4.3 Vybavení strážného.....	27
4.4 Základní dokumenty strážného.....	28
4.5 Profesní kvalifikace strážného.....	28

5.	Rozdělení soukromých bezpečnostních služeb a metody soukromých bezpečnostních činností.....	31
5.1	Rozdělení podle předmětu.....	33
5.2	Rozdělení podle vykonavatele	34
5.3	Metody soukromé bezpečnostní činnosti	35
6.	Transporty peněz a cenností, plnění bankomatu a historie bankomatu	37
6.1	Vybavení přepravní čety	37
6.2	Povinnosti velitele transportu	39
6.3	Povinnosti člena posádky pancéřového vozidla	41
6.4	Povinnosti velitele doprovodného vozu	42
6.5	Povinnosti člena posádky doprovodného vozu	43
6.6	Povinnosti řidiče transportu.....	43
6.7	Postup při násilném napadení přepravy cenností.....	44
6.8	Úkoly centrálního dispečinku a vedoucího přepravy.....	45
6.9	Přeprava na úseku plnění bankomatu.....	46
6.10	Historie bankomatu	48
7.	Výzkumná část práce	50
7.1	Definice dotazníků	50
7.2	Rozdíl mezi elektronickou formou dotazníků a písemnou formou....	50
7.3	Zásady pro tvorbu dotazníku	50
7.4	Typy otázek	51
7.5	Seznámení s vlastním výzkumem.....	51
7.6	Vyhodnocení vlastního výzkumu	51
7.7	Procentuální a grafické znázornění výzkumu.....	51
7.8	Cíle vlastního výzkumu a shrnutí	58
	Závěr.....	60
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	61
	Příloha.....	64

Úvod

Tato bakalářská práce se nazývá „Stav a vývoj bezpečnostních služeb v České republice.“ V bakalářské práci je popsána problematika soukromých bezpečnostních služeb. Se zaměstnanci, kteří se zabývají prací v soukromých bezpečnostních službách, se setkáváme nejvíce v obchodních domech, na letištích, na nádražích a ve firmách, které poskytují hlídací a střežící služby na ochranu osob a majetku.

Hlavní důvod výběru tématu bakalářské práce bylo to, že jsem od roku 2017 zaměstnancem v soukromé bezpečnostní službě a danou problematikou se zabývám. Výběr tématu nebyl ovlivněn pouze mým pracovním zaměřením, ale dalším důvodem je i to, že se všichni se soukromými bezpečnostními složkami setkáváme každý den, jak v České republice, tak i po celém světě.

Práce bude zaměřena hlavně na historii soukromých bezpečnostních služeb ve střední Evropě, legislativní a ekonomický kontext, problematiku vybraných činností pracovníků soukromých bezpečnostních služeb, a to práva a povinnosti zaměstnanců během jejich pracovní náplně. Bude zde popsána profese strážného a jeho profesní kvalifikace, v další části bude rozdělení a metody soukromých bezpečnostních služeb. Nakonec se zaměřím na moji pracovní pozici, což jsou transporty peněz a dotace bankomatů.

Cílem této bakalářské práce je poukázat na práva, povinnosti, pracovní náplň, stav a důležitost zaměstnanců, kteří pracují na jakékoli pozici v soukromých bezpečnostních službách v České republice. Hlavním cílem je ukázat, že soukromé bezpečnostní služby jsou velice důležitou součástí pro dnešní dobu, kde se setkáváme s nebezpečím kolem nás častěji, než si myslíme. Nejdůležitějším cílem bude dotazníkové šetření, ve kterém zjišťuji, jak dobře je široká veřejnost obeznámena s fungováním bezpečnostních pracovníků při výkonu svého povolání, jejich právy a povinnostmi.

V praktické části jsem použila metodu dotazníkové formy, který je vytvořen z dvaceti otázek, na které respondenti odpovídali.

1. Historie soukromých bezpečnostních složek ve střední Evropě

1.1 Soukromé bezpečnostní složky v České republice

Soukromé bezpečnostní složky nejsou v České republice samostatně právně regulované. Tyto společnosti spadají do soukromého práva, které provozují koncesovanou živnost v oblasti ostrahy majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob na základě zákona č. 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Od roku 2008 byly stanoveny minimální standardy pro podnikání v oblasti soukromé bezpečnosti. Podmínkou je spolehlivost statutárního orgánu nebo podnikatele, který se dokazuje negativním lustračním osvědčením. K dalším podmínkám spadá trestní bezúhonnost a odborná způsobilost.

Osvědčení o odborné způsobilosti se vztahuje i na fyzické osoby, které využívá k provozu své živnosti a vydává ho autorizovaná osoba na základě rozhodnutí o autorizaci, kterou uděluje ministerstvo vnitra České republiky.

Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb nedisponují žádnými zvláštními oprávněními ve srovnání s ostatními občany ČR.

I přes nedostatek právních dokumentů, v této problematice bylo v České republice k roku 2016 registrováno 6 754 společností, které působí na úseku soukromých bezpečnostních složek. Zaměstnávají 45 055 pracovníků.

Od roku 2003 počet pracovníků soukromých bezpečnostních složek představuje více než 1% všech pracovníků v soukromém sektoru. Proto jsou soukromé bezpečnostní společnosti jedním z největších zaměstnavatelů.¹

„Obrat soukromých bezpečnostních složek podle Unie soukromých bezpečnostních služeb České republiky činil v roce 2015 17 miliard korun. Velký počet soukromých bezpečnostních služeb je podle majitelů a manažerů

---

¹ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 85-86.

*soukromých bezpečnostních společností dán absencí samostatné právní úpravy soukromých bezpečnostních složek, existencí švarcsystému, nízkými vstupními náklady, velkým počtem malých soukromých bezpečnostních společností na jednu zakázku, účelovým zakládáním soukromých bezpečnostních složek za účelem zneužívání státních dotací anebo tunelování podniků.*²

Úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti nahrazují soukromé bezpečnostní složky stát nebo samosprávu při zajišťování bezpečnosti na veřejných prostranstvích měst a obcí a v železniční dopravě. Některá města využívají soukromé bezpečnostní služby k zajištění bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách.

Návrh na právní regulaci soukromých bezpečnostních služeb se poprvé objevil v koaliční smlouvě ODS, TOP 09 a to v roce 2010, kde ministerstvo vnitra České republiky připravilo návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti, a to ve stejném roce.

Návrh zákona by měl rozpoznávat pět kategorií činností. Jsou to činnosti ochrany osob a majetku, služby soukromého detektiva, převoz věcí nadměrných hodnot, technické služby a bezpečnostní poradenství.

Návrh zákona nerozšiřuje pravomoci zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb, ale obsahuje explicitní zákaz výkonu funkcí obecní policie a policie České republiky. Zákon se zatím projednává v Poslanecké sněmovně.³

1.2 Soukromé bezpečnostní složky v Maďarsku

V Maďarsku je velice vysoká míra působnosti soukromých bezpečnostních společností. Je zde třikrát více zaměstnanců soukromých bezpečnostních společností než v celé střední Evropě.⁴

---

² TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 85-86.

³ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 85-86.

⁴ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska,*

„Poměrně velký trh a poptávka vede k přítomnosti zahraničních soukromých bezpečnostních společností nabízejících širokou škálu poskytovaných služeb, a především jsou známkou profesionality. Mezi nejčastější aktivity, na nichž se soukromý sektor bezpečnosti podílí, jsou pojistné události, přepravy hotovosti a cennosti, sledování zásilek a ochrana objektů.“⁵

Základní právní předpis pro fungování soukromých bezpečnostních společností je upraven v zákoně z roku 2005 o poskytování služeb v soukromé bezpečnosti a ochraně majetku.

Zákon rozlišuje tři druhy aktivit, v kterých lze podnikat. Jsou to soukromé bezpečnostní aktivity ostražba osob a majetku, pořadatelské služby a přeprava zásilek. Druhou aktivitou jsou zabezpečovací systémy a instalační aktivity.

Dohled nad soukromým sektorem bezpečnosti vykonává ministerstvo vnitra. Kontrolu dodržování pravidel má na starosti policie.

Každá společnost podnikající v oblasti bezpečnosti musí být členem profesní komory například Maďarské asociace bezpečnostních společností, Komory ochrany osob, ostražby majetku a soukromých detektivů, Asociace maďarských detektivů, které disponují vlastními etickými kodexy.⁶

1.3 Soukromé bezpečnostní složky v Polsku

Roční obrát v Polsku mají soukromé bezpečnostní společnosti ve výši 1,5 miliard Euro. V každém roce obrát narůstá o 2 až 9 procent. V Polsku působí 3000 bezpečnostních společností, kteří zaměstnávají až 200 000 zaměstnanců. Polsko má hned po Velké Británii největší počet soukromých bezpečnostních sborů.

Polska a Slovenska. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 120.

⁵ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska.* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 120.

⁶ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska.* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 120.

Polský soukromý bezpečnostní sektor je relativně fragmentovaný, tři největší soukromé bezpečnostní společnosti zaujímaly na trhu pouhých 30 procent.⁷

„Terlikowski el al. poukazuje, že fragmentace a podíl nezkušených aktérů na trhu je charakteristickým znakem bezpečnostního trhu v Polsku například nadnárodní společnosti jako G4 Securicor a Securitas hrají na polském trhu marginální roli ve srovnání s ostatními evropskými státy – první ze jmenovaných již nemá v Polsku zastoupení, druhý pouze na regionální úrovni s omezeným portfoliem služeb.“⁸

Privatizaci bezpečnosti lze v Polsku chápat v kontextu obecného trendu liberalizace a privatizace, který má svou oporu v zákoně o komercionalizaci a privatizaci z roku 1996.

Základní právní předpis působení soukromých bezpečnostních společností je vymezen zákonem a ochraně osob majetku z roku 1997, který se vztahuje na všechny poskytovatele bezpečnosti, veřejné i soukromé služby.

Detektivní služby mají upravený samostatný zákon o detektivních službách z roku 2001.

Zvláštním zákonem o bezpečnosti hromadných akcí je regulováno pořádání veřejných hromadných akcí, který stanovuje odpovědnost organizátora za bezpečnost akce a účastníků.

Zákon o ochraně osob a majetku podle míry organizovanosti mezi pracovníky ostrahy, specializovanými formacemi ochrannými, jejichž členové jsou držitelé zbrojního průkazu a vnitřní ochrannou službou. Jsou to ozbrojené a uniformované složky právnických osob zřízených za účelem ostrahy a ochrany v čele s velitelem.

---

⁷ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 150-152.

⁸ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 150-152.

Všechny subjekty, které podnikají v oblasti ochrany osob a majetku musejí být držiteli licence ministerstva vnitra, které stanovuje rozsah a formu vykonávání těchto služeb po konzultaci s velitelem vojvodské policie, který samostatně licence uděluje. Centrální evidenci vede hlavní policejní velitel prostřednictvím elektronického systému.

Všichni zaměstnanci ve službě jsou považováni za veřejné činitele pro účely trestního řízení. Jsou chráněni relevantními ustanoveními trestního zákoníku. Podle Wordliczka mají soukromé bezpečnostní společnosti a jejich pracovníci stejná práva jako mají policisté. Mohou nosit zbraň, jsou chráněni ustanoveními trestního zákoníku jakožto úřední osoby, ale navíc mají daleko větší manévrovací prostor pro své aktivity.⁹

1.4 Soukromé bezpečnostní složky na Slovensku

Od roku 2005 je provozování soukromých bezpečnostních služeb regulováno zákonem, který rozlišuje soukromé bezpečnostní společnosti.

Jsou to detektivní služby, strážní služby, odborná příprava a poradenství a technické služby na ochranu majetku a osob.¹⁰

„Bezpečnostní službu je možné provozovat na základě licence udělované krajským ředitelstvím Policejního sboru na deset let. K 31. prosinci 2013 působilo na Slovensku 3 538 subjektů s platnými licencemi, které zaměstnávaly celkem 24 417 osob. Z toho bylo 23 010 strážníků, 1 167 detektivů, 30 osob pověřených výkonem poradenství a 210 osob pověřených výkonem odborné přípravy.“¹¹

Státní dozor nad dodržováním povinností vykonává ministerstvo vnitra, faktickou kontrolu, kterou provádí Policejní sbor prostřednictvím Úřadu

---

⁹ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 150-152.

¹⁰ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 187-188.

¹¹ TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 187-188.

pro soukromé bezpečnostní služby rozhoduje o správních deliktech a přestupcích na úseku soukromé bezpečnosti jako odvolací orgán pro rozhodnutí krajských ředitelství.

Toto ředitelství vydává a odnímá průkazy odborné způsobilosti, které uděluje akreditace pro vykonání odborné přípravy, vede evidenci pro soukromou bezpečnost.

Také krajské ředitelství v rámci své působnosti kontrolují dodržování povinností, kontrolu činností je oprávněn kontrolovat každý příslušník Policejního sboru.¹²

1.5 Cíle a shrnutí kapitoly

Cílem této kapitoly je porovnání soukromých bezpečnostních společností ve střední Evropě. Kdy soukromé bezpečnosti společnosti vznikly, kolik zaměstnanců v každém státě pracovalo u soukromých bezpečnostních složkách a od kdy mají soukromé bezpečnostní služby vlastní zákony pro výkon práce.

Je velice rozumné, když mají v Maďarsku, Polsku i na Slovensku vlastní zákon o soukromých bezpečnostních službách. Každý zaměstnanec ví, jaká má práva a povinnosti při výkonu služby. Jak jsem zmiňovala, tak v České republice zákon o SBS schválen stále není.

---

¹² TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0, s. 187-188.

2. Legislativní a ekonomický kontext soukromých bezpečnostních služeb

Legislativní a ekonomický kontext souvisí s ústavní úpravou zajišťování bezpečnosti České republiky.

2.1 Činnosti soukromých bezpečnostních služeb

V České republice není bohužel postavení soukromých bezpečnostních složek na takové úrovni jako ve světě. Například v anglosaském právním systému a ve Spojených státech amerických je postavení soukromých bezpečnostních složek naprosto nenahraditelné a nezastupitelné ve statní instituci, která s nimi spolupracuje na rozdíl od České republiky¹³

Soukromé bezpečnostní služby spadají do bezpečnostního systému v České republice, přičemž provádí prevenci bezpečnosti osob a majetku. Jsou nejvýznamněji se rozvíjejícím oborem v podnikatelské činnosti. Jednou velkou nevýhodou je, že do dnešní doby nebyl vydán žádný zákon o soukromých bezpečnostních službách.

Neexistence zákona o soukromých bezpečnostních službách postihla hlavně zaměstnance soukromých bezpečnostních služeb při převozu peněz. Zde je nevýhoda v tom, že zaměstnanci nemohou dodržovat pracovní směrnice, které mají předepsané v popisu práce. Jedna ze základních směrnic BOZP uvádí, že by měl zaměstnanec při převozu peněz zastavit a stát co nejbližší obchodnímu místu nebo bankomatu v případě plnění bankomatu. Nevýhodou je to, že u řady obchodních míst tuto směrnici nelze dodržet z důvodu zákazu stání nebo nedostatku parkovacích míst pro zásobování, neboť zaměstnanci může při nevhodném parkování hrozit pokuta od městské policie nebo PČR.

2.2 Ústavní úprava bezpečnosti České republiky

Zajišťování bezpečnosti státu patří k základním funkcím každého státu. Je to důležité i pro Českou republiku, kde je toto obsaženo v ústavě Na ústavní

---

¹³BÁRTA, Matěj. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-366-6, s.11.

základ zajišťování bezpečnosti navázala rozsáhlejší úprava zákona v letech 1991 a 2000. Ústavní pořádek České republiky pojem bezpečnost České republiky nikde výslovně nevymezuje. Ústavní obsah tohoto pojmu je patrný z koncepce a ustanovení ústavního zákona číslo 110/1998 Sbírky, o bezpečnosti České republiky.

Bezpečnost lze také definovat jako stav bezprostředního ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti, demokratických základů nebo ve značném rozsahu vnitřního pořádku a bezpečnosti, životů a zdraví, majetkových hodnot nebo životního prostředí.¹⁴

Takto definovaný stav na základě ústavního pořádku lze označit jako normální ústavní stav. Normální ústavní stav zůstává zachován i tehdy, když dochází v jednotlivých případech k porušování práva, nebo státní systém disponuje řádnými právními prostředky, které jsou na takové narušení připraveny.¹⁵

2.3 Bezpečnostní strategie

Základním dokumentem bezpečnostní strategie je bezpečnostní politika České republiky, na kterou navazuje další strategie a koncepce. Je to vládní dokument zpracovaný ve spolupráci s prezidentem republiky a Parlamentem České republiky.

Cílem je hledat nadstranické přístupy k otázkám bezpečnosti. Na jeho tvorbě se podílela bezpečnostní komunita České republiky, která zahrnuje zástupce státní i nestátní sféry.

Základní hodnotový a právní rámec pro tvorbu a uplatňování Bezpečnostní strategie České republiky představuje ústavní pořádek. Je to zejména Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění. Nedílnou součástí právního rámce jsou zákony navazující na ústavní pořádek České republiky a dále

---

¹⁴ BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. *Kapitoly o bezpečnosti*. 2., změn. a dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0, s. 46-47.

¹⁵ FILIP, Jan. *Ústavní právo České republiky*. 4. opr. a dopl. vyd., v nakl. Doplněk 2. opr. A dopl. vyd. V Brně: Masarykova univerzita, 2003. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-7239-151-8.

spojenecké a další mezinárodní závazky vycházející z členství České republiky NATO Evropské unii, Organizaci spojených národů a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Bezpečnostní strategie České republiky navazuje ve svých východiscích a ve vymezení bezpečnostních zájmů na Bezpečnostní strategii z roku 2003, která byla aktualizována v roce 2011.

Zohledňuje a popisuje proměny bezpečnostního prostředí včetně klíčových hrozeb v euroatlantickém prostoru. Jejím cílem je zajistit systémový a koordinovaný rámec prosazování bezpečnostních zájmů České republiky.

Přispívá k efektivnějšímu využití jednotlivých multilaterálních, bilaterálních i národních nástrojů. Bezpečnostní strategie představuje základní hodnoty, zájmy, přístupy, ambice a nástroje při zajišťování své bezpečnosti.

Mezi základní hodnoty, zájmy, přístupy, ambice a nástroje patří:

1) Východiska bezpečnostní politiky České republiky-ty formulují principy, na nichž je bezpečnostní politika České republiky založena.

2) Bezpečnostní zájmy České republiky-ty definují životní, strategické a další významné zájmy České republiky.

3) Bezpečnostní prostředí-toto prostředí identifikuje nejvýznamnější trendy, faktory a konkrétní hrozby v bezpečnostním prostředí, v němž Česká republika ochraňuje a prosazuje svoje zájmy.

4) Strategie prosazování bezpečnostních zájmů České republiky-vymezuje přístupy k ochraně bezpečnostních zájmů České republiky a specifikuje multilaterální a národní nástroje jejich prosazování, včetně stručného popisu bezpečnostního systému České republiky.¹⁶

---

¹⁶ *Bezpečnostní strategie*: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf> [online]. assets/ppov/brs: vláda.cz, 2015 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: dokumenty, s. 5.

3. Problematika vybraných činností zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb

3.1 Hlavní zaměření soukromých bezpečnostních služeb

Soukromé bezpečnostní služby jsou významným nástrojem prevence kriminality, posilování zákonitosti a právních jistot fyzických i právnických osob, společenské kontroly a ochrany proti zneužívání moci státním aparátem, podpora efektivnosti právnických osob a jejich konkurenceschopnosti¹⁷

3.2 Práva ochranky v obchodních řetězcích

Pravomoci pracovníků ostrahy nejsou zatím v České republice upraveny žádným zvláštním zákonem, proto strážný využívá při své činnosti jiné obecné právní předpisy. Každý pracovník bezpečnostní služby musí splňovat podmínky odborné způsobilosti podle živnostenského zákona.

Pracovníci bezpečnostní ostrahy musí dodržovat pracovní směrnice, které musí být v souladu s právními předpisy. Ve směrnici je psáno i to, jak se má ostraha zachovat při krádeži.

Tyto postupy má každé obchodní centrum jiné, postupy při mimořádných událostech si stanovuje vlastník prodejny sám a než přijme pracovníka ostrahy, proškolí ho se svými směrnicemi, které jsou na prodejně pro všechny zaměstnance stejné.

V praxi se tedy setkáváme s různými případy řešení těchto událostí, a to od striktních požadavků, které řeší každý přestupek s policií, až po postupy, kdy strážný nemá situaci při náznaku sebemenšího odporu zákazníka dál řešit, a to ani za cenu ztráty zboží. Tento způsob je takový, proto může připadat přehnaný pro zákazníka, u kterého může jít o strach ze soudních sporů v důsledku špatného provedení zásahu.¹⁸

---

¹⁷ BÁRTA, Matěj. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-366-6, s. 11.

¹⁸ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 6-7.

Zde popíš, jak by se měla ochranka nejlépe zachovat, aby se ostraž nemusela dostat do zbytečných sporů se zákazníkem. Když má strážný podezření na krádež zboží, může zákazníka požádat, aby se podrobil kontrole, kde jde jen o pouhý požadavek na kontrolu, nikoli o právo.

Pokud zákazník odmítne, strážný se nesmí kontroly domáhat. Strážný tedy nemá v tomto případě žádnou zvláštní pravomoc, kterou by si mohl kontrolu vynutit a může tedy zákazníka jen slušně požádat. Proto musí strážný kontrolu vyžadovat jen tehdy, kdy si je opravdu jistý, že zákazník opravdu kradl. To znamená, že zákazníka přímo viděl anebo je to na kamerovém záznamu, který lze ukázat i policii.

V tento moment je vhodné osobu, která ukradla zboží, neustále hlídat a mít ji na očích pod dozorem, aby měl stoprocentní jistotu, že opravdu dané zboží schovala. Může se totiž i stát, že si podezřelá osoba všimne, že byla sledována a před pokladnu zboží vrátí nebo zboží nakonec zaplatí. Takové případy se dost často stávají.

Proto strážný podezřelé osoby z krádeže řeší vždy až po průchodu přes pokladny. To už má strážný jistotu, zda zboží kradl anebo ho vrátil nebo zaplatil. Pokud by se stalo, že by strážný provedl podezřelé osobě prohlídku, kterou mu osoba svolila a našel kradenou věc, tak se pachatel dopustil pouze přestupku tehdy, kdy byla hodnota zboží menší než pět tisíc Kč. Pokud hodnota přesahovala pět tisíc Kč, tak se pachatel dopustil trestného činu.

V těchto případech se řeší i jestli může strážný omezit osobu podezřelou z krádeže na svobodě. K této otázce je vhodná tato citace: „*Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu, příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.*“¹⁹

---

¹⁹ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 6-7.

Toto právo má strážný tehdy, když pachatel má u sebe zboží, které je v cenové hodnotě vyšší než pět tisíc korun.

Pokud je ale ukradené zboží v hodnotě nižší než pět tisíc korun a pachatel nebyl nikdy protiprávně stíhán a ani trestán a danou věc, kterou ukradl, se snaží vrátit, tak se vychází ze soudní praxe Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, která se postupně přiklonila k akceptování omezení osobní svobody. To znamená, že se pachatel dopustil pouze přestupku, kde se stačí domluvit s majitelem na náhradě škody.

Svépomoc se řeší při této události: *„Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“²⁰*

Proto strážný může osobní prohlídku vykonávat pouze s výslovným souhlasem kontrolované osoby, kde osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví. Proto je nejlepší, aby prohlídku provedla policie. A to z důvodu, když si podezřelá osoba nenechá provést prohlídku dobrovolně, tak strážný může pouze pozdržet podezřelou osobu do příjezdu policie.

Strážný ale může provést nutnou obranu. Co je to ta nutná obrana? Nutná obrana je: *„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“²¹*

Nutnou obranu smí používat každý, kdo je omezen v právu a kdo je ohrožen například na životě, nebo komu hrozí poškození na majetku. Právě

---

²⁰ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 6-7.

²¹ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 8-9.

proto z toho vyplývá, že nutnou obranu může použít každý občan České republiky.

Myslím si, že ochranka v obchodních řetězcích dost často zneužívá svých práv a povinností, přičemž vykonává práci, kterou nemá v popisu práce ani v pracovní smlouvě. Je to například práce, kterou smí provádět pouze policie, a ne zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb.

3.3 Práva detektiva v hotelu

Kdo je to hotelový detektiv a jakou má činnost? Detektiv v hotelu je osoba, která spadá do soukromých detektivních služeb. Jejich činnost lze charakterizovat jako nižší stupeň soukromých detektivních prací. Je to přechodové stádium mezi zajišťováním ochrany a ostrahy majetku, osob a vlastní detektivní činností.

Tato funkce se vyskytuje především v hotelích, kasinech, hernách, vinárnách a klubech. S tímto detektivem se můžeme setkat i v zábavních a rekreačních zařízeních a provozech. Využívá se při tom některých forem, metod a prostředků soukromé detektivní činnosti.

Tato detektivní činnost může být prováděna skrytým způsobem nebo částečně skrytým způsobem. Detektiv v hotelu plní převážně tyto následující úkoly:

Dohlíží na dodržování veřejného pořádku a bezpečnosti v objektu a v jeho blízkém okolí. Dohlíží v rozsahu stanoveném vedením podniku na dodržování vnitřního řádu, hygienických a protipožárních zásad a předpisů. Dále zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Ochraňuje zaměstnance a návštěvníky podniků před krádeží, před útoky proti zdraví, životu a lidské důstojnosti.

Dohlíží, aby se v ubytovacích prostorách a provozních jednotkách nezdržovaly nepovolené osoby a zajišťuje zjištění totožnosti podezřelých osob nebo delikventů narušujících nezákonným způsobem bezpečnost těchto prostorů.

V případech spáchání trestného činu nebo jiné zvláště závažné události, má hotelový detektiv za úkol zajistit místo, svědky a podezřelé osoby a okamžitě zavolat policejní orgán.

Provádí pochůzkovou kontrolní činnost, která je brána jako preventivní opatření proti výskytu negativních jevů a událostí.

Kontroluje příchod a odchod pracovníků podle požadavků vedení daného podniku.

Dohlíží na personál, aby nerozkrádal firemní majetek a případně, aby firemní prostory nepoužíval k černému prodeji. Hlídá zakázaný prodej drog a jiných psychotropních látek v místnostech budovy nebo prodej alkoholických nápojů nezletilým osobám.

Spolupracuje se spolupracovníky, s vedením a s policejními orgány. Vždy, když je nečekaná nebo mimořádná událost, musí hotelový detektiv okamžitě o všem informovat vedení soukromé detektivní služby a vedení z podniku.

Je-li to předmětem smlouvy, zajišťuje ozbrojený doprovod při převozech nebo přenosech tržeb a jiných manipulacích s peněžními hotovostmi a cennostmi.

Hotelový detektiv neuzavírá soukromé smlouvy o detektivní činnosti, ani když je o to žádán jakoukoli osobou, ale odkazuje ji a obstarává kontakt se svou bezpečnostní agenturou.²²

3.4 Práva bodyguarda

Kdo je bodyguard a jakou má činnost? Bodyguard je osobní ochránce, který je u nás čím dál více populárnější, a to nejen mezi návštěvníky ze zahraničí, ale je populární i v podnikatelské oblasti. Takové najmutí kvalitního osobního ochránce není levnou záležitostí.

Cena těchto služeb je stanovena podle výše a charakteru rizika. Jedná se o specializovaný druh soukromé detektivní činnosti směřující ke skrytému nebo poloskrytému poskytování osobní ochrany, a to významným nebo důležitým osobám. Jsou to například vedoucí pracovníci státních služeb, firem a společností. Populární osobnosti, kteří jsou si schopni tuto pracovní ochranku zaplatit.

---

²² ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 52.

Poskytování osobní ochrany vyžaduje nejen specializované znalosti, ale i znalostem, psychologie a sebeovládání při používání zbraní a bojových umění.²³

3.5 Práva detektiva obchodu

V tomto případě se jedná o přechodové stádium mezi ochranou osob a majetku a detektivní činností. Tato funkce je vykonávána v obchodních domech, na výstavách, veletrzích a jiných prodejních či reklamních akcích.

Většinou se provádí skrytou formou. Obvykle sám nezasahuje, ale okamžitě při vzniklých problémech vhodným způsobem informuje a žádá o pomoc bezpečnostní službu, která je ve většině případech na místě přítomná.²⁴

Detektiv obchodu plní převážně tyto služby:

Provádí dozor nad dodržováním veřejného pořádku a bezpečnosti.

Typuje podezřelé osoby, snažící se provádět krádeže, včetně krádeží kapesních.

Zajišťuje ochranu zaměstnanců i návštěvníků před fyzickým napadením a útokům proti jejich oprávněným zájmům.

Zvýšenou pozornost věnuje pokladnám a jiným zařízením, ve kterých by mohlo dojít k loupežnému přepadení.

Spolupracuje jak s odpovědnými pracovníky obchodu, tak s bezpečnostní službou vykonávající ochranu objektu, při zajišťování a dodržování bezpečnostních zásad v objektu, a to v rozsahu určeném smlouvou mezi soukromou detektivní službou a objednavatelem.

Typuje, soustřeďuje informace a dokumentuje podezřelé okolnosti narušující řádný obchodní chod a zpracovává návrhy na přijetí opatření k jejich odhalování a zabraňování.

---

²³ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 53.

²⁴ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 52.

Provádí další informační a dokumentační činnost pro potřeby obchodní organizace podle požadavků vedení organizace, a to zejména v oblasti personální práce, prověření obchodních partnerů, prověření potenciálních společníků, získávání informací vzhledem ke konkurenci a ochrany před únikem informací na venek.

Plní další úkoly podle směrnic k ochraně objektu, popřípadě parkovišť.²⁵

3.6 Práva klasického soukromého detektiva

Jedná se o klasickou formu pátrací činnosti, realizovanou v rámci soukromé detektivní činnosti a využitím forem, metod, sil, pomocných sil a prostředků, které této službě náleží. Je to modifikovaná forma operativně pátrací činnosti kriminální policie. Není založena na právní vymahatelnosti úkonů a důkazů, tak jak je tomu u státních bezpečnostních sborů.

Je založena na neexistenci kompetence kriminální služby a všude tam, kde ze strany právnických nebo fyzických osob vzniká z různých důvodů nedůvěra v objektivní a účinnou činnost policie nebo nespokojenost s policejním postupem

Jedná se pouze o podpůrnou detektivní činnost, která dodává svým klientům výsledky šetření a důkazy, které mohou oni sami využít ve svůj oprávněný prospěch. Kromě toho tato činnost směřuje do oblastí, ve kterých je působení policie minimální nebo nulová. Jsou to především záležitosti, které se týkají občanskoprávní, rodinného a obchodního práva a je to i oblast marketingových informací.²⁶

Klasický soukromý detektiv plní tyto služby:

Zjišťování pobytu a poměrů dlužníka pro potřeby vymáhání pohledávek.

Informační činnost pro podnikatele.

Informace pro potřeby personální práce.

---

²⁵ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 53.

²⁶ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 58.

Informace o konkurenci a ochrana úniků informací ke konkurenci.

Informační a referenční služby v oblasti marketingu.

Soukromé detektivní činnosti pro občany a firmy, například získávání důkazů pro soudní spory v oblastech obchodního práva, občanského práva, pracovního práva a trestního řízení pro účely obhajoby, ochrana osob skrytým způsobem a získání informací pro občany, včetně rodinných a manželských záležitostí.²⁷

3.7 Práva soukromého vyšetřovatele

Jde o specifický směr soukromé detektivní činnosti. Vyžaduje vysokou úroveň právního vědomí a znalosti práva. Tuto činnost by měl vykonávat výhradně pracovník s vysokoškolským právním vzděláním, protože jde o modifikaci vyšetřovací činnosti policejního orgánu. Problémem je neexistence jakýchkoliv procesních pravomocí a možností uplatňování jejich postupů. Činnost by měla směřovat do objasňování skutkových dějů z různých oblastí, včetně kriminality a odhalování osob, které byly pachateli těchto skutků.

Možnosti soukromého vyšetřovatele jsou omezené, a tak musí dokumentovat vše neprocesními formami. K legalizaci těchto informací a důkazů, může dojít až formou výpovědi svědka, tedy jak soukromého vyšetřovatele, tak i jiné osoby, která se předmětného děje zúčastnila a kterou vyšetřovatel vyhledal. Svědek může vystupovat již v přípravném řízení nebo až před soudem jako svědek v procesu trestního řízení. Obdobně ve správním řízení nebo před soudem v občanském či obchodním sporu.

Efektivní využití tohoto druhu detektivní činnosti je zejména ve spolupráci z advokátem, komerčním nebo podnikovým právníkem. Další efektivní využití je v rámci firemních detektivů zabezpečujících například vnitřní ochranu firmy, kdy tato činnost je upravena vedením podniku vnitropodnikovou normou, která jí legalizuje a zaměstnanci podniku se jí musí řídit.²⁸

---

²⁷ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 59.

²⁸ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 59.

4. Strážný a jeho profesní kvalifikace

4.1 Strážný

Je to výkonný pracovník ochrany bezpečnostní služby. Podle kvality jeho práce je současně hodnocena i činnost celé bezpečnostní firmy. Proto již samotný výběr pro funkci strážného je velice důležitým aktem vedení firmy. Vedle předpokladů pro odborný výkon služby je zapotřebí řádně zhodnotit i charakterové a volní vlastnosti uchazeče.

Při přijetí strážného do pracovního poměru, musí být seznámen se všemi právními předpisy a vnitřními směrnicemi pro výkon služby, zvláště podrobně však s tím, co se týká výkonu na konkrétním pracovišti.²⁹

4.2 Základní povinnosti strážného

Musí se na pracoviště dostavit s takovým časovým předstihem, aby měl dostatečnou dobu na úpravu oděvní kázně a seznámení se se situací na objektu, ze které bude vycházet jeho směna.

Nastoupí na směnu řádně odpočínutý a musí být vždy a za všech okolností řádně upraven a vybaven doplňkovými prostředky.

Nesmí požívat alkoholické nápoje a psychotropní látky, jak před nástupem služby, tak během ní.

Nesmí sdělovat informace, které se týkají nebo souvisejí s výkonem strážní služby třetím osobám.

Neopouští své stanoviště dříve, než je vystřídán a nesmí přijmout na pracovišti žádné soukromé návštěvy.

Musí provádět pravidelnou obchůzkovou činnost se vši důsledností a odpovědností bez ohledu o jakou denní nebo noční dobu se jedná.

---

²⁹ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 66.

Dodržuje předpisy a směrnice k výkonu služby tak, aby předcházel možným mimořádným událostem nebo škodám. Měl by si neustále zvyšovat svou kvalifikaci.³⁰

4.3 Vybavení strážného

Služební pistole-měla by být ráže nejméně 7,62 mm, včetně jednoho náhradního zásobníku, to je minimálně 12 nábojů. Strážní musí při službě se zbraní vlastnit zbrojní průkaz typu D-k výkonu zaměstnání nebo povolání.

Stejnokroj-je pro všechny strážné, s výjimkou psodůů, stejný. Požadavky na něj vycházejí ze zvyklostí bezpečnostní agentury, anebo z nároků vlastníka střeženého objektu, které je nutno respektovat. Oblečení má být pohodlné, pohlcující pot a odolné proti opotřebení. Důraz je nutno klást na skutečnost, že stejnokroj nesmí být zaměnitelný s výstrojí ozbrojených sborů České republiky, měl by proto nést označení SBS a doplněné nápisem dané Bezpečnostní služby. Výstroj musí být pro letní a zimní období odlišná.

Obuv-musí být nejpraktičtější taková, aby splňovala požadavky na pevnou nohu a zároveň byla pohodlná a vzdušná.

Pouta-měla by být nedílnou součástí příslušenství, které má každý strážný u sebe, nebo na svém stanovišti.

Kasr-je prostředek osobní ochrany strážného, je možné ho použít proti delikventům, vůči nimž je nutné zakročít a kteří vykazují proti oprávněnému zákroku fyzický odpor. Většinou bývá nošen na opasku v koženém pouzdře.

Mobilní telefon-je používán zvláště když je strážný při výkonu práce na odloučeném pracovišti, aby se mohl dovolat na operátora, kdyby si potřeboval přivolat pomoc. Pokud je na stálém pracovišti používá se převážně pevná linka ke komunikaci.

Malý blok a tužka-toto vybavení by měl mít každý strážný u sebe, kdyby potřeboval zaznamenat důležitou a mimořádnou událost.

---

³⁰ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skriptá pro studenty vyšší odborné škol Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 66.

Průkaz-je to prokázání zaměstnance firmy SBS a je to nezbytnou součástí, kterou by měl mít každý strážný při výkonu služby u sebe. Služební průkaz musí obsahovat jméno strážného, jeho fotografii, služební číslo a datum platnosti průkazu.

Svítilna-je přirozenou součástí výzbroje strážného, především pak při nočních službách. Musí být dostatečně výkonná, nejlépe akumulátorová, kterou lze po skončení obchůzky dobíjet.

Obušek-patří sice do výčtu mírnějších donucovacích prostředků a je jimi vybavována většina strážných, ale mnozí z nich častokrát ani neví, jak a kdy se používá. Je proto nutné, aby byli zaměstnanci seznámeni s právními aspekty při používání obušku a s technikou při zákroku.³¹

4.4 Základní dokumenty strážného

Kniha služeb-je základním dokumentem, který dává přehled o událostech během výkonu služby. Ideálním provozováním knihy je její měsíční uspořádání.

Řád výkonu strážní služby-je to základní vnitřní směrnici, která vymezuje práva a povinnosti příslušníků strážní služby, včetně vedoucích pracovníků agentury. Stanoví způsob ochrany daného objektu, systému obchůzek, používání vysílaček a radiofonního provozu nebo předávání klíčů.

Výstrojní řád-je odlišný pro každou funkci na pracovišti. Vedoucí má jiný výstrojní řád, než má podřízený zaměstnanec. Každý pracovník potvrdí svým podpisem převzetí věci na výstrojním listu. Při skončení pracovního poměru je povinen všechny obdržené věci vrátit oproti odepsání z výstrojního listu.³²

4.5 Profesionální kvalifikace strážného

Odborná způsobilost v oblasti ochrany majetku a osob se objevila v živnostenském zákoně již v roce 2010 a je povinná pro podnikatele a jejich zaměstnance po skončení přechodného období od 1. srpna 2012, přesto je

---

³¹ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 66-68.

³² ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, s. 73-74.

vzhledem k aktuálnímu nedostatku bezpečnostních pracovníků na trhu práce profesní kvalifikace velice důležitá pro každého strážného.³³

Kdo musí mít osvědčení Strážný a co to je? Je to: „*Osvědčení Strážný je pouze jednou z několika možností, jak splnit odbornou způsobilost pro výkon činnosti „Ostraha majetku a osob.“ Předmětem obsahové náplně živností ostrahy majetku a osob je poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a při jejich zpracování pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednavatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.*“³⁴

Může to být také Národní soustava povolání. To je otevřená a všem dostupná databáze povolání, kde najdeme přesný popis činností pro povolání Strážný. Z národní databáze povolání vychází Národní soustava kvalifikací. To je registr profesionálních kvalifikací, odkud pochází i profesní kvalifikace Strážný. Zde jsou popsány veškeré činnosti, které spadají do této kvalifikace a kompetence.

Jedná se tedy o provádění ochrany a ostrahy majetku a osob, obsluhování technických bezpečnostních systémů, které se uplatňují v součinnosti se složkami integrovaného záchranného sboru. Převážně s Policií České republiky a vymezenými osobami, aplikování právních základů bezpečnostní činnosti osob a vozidel na vrátnici, kontrolní činnost ve střežených objektech nebo veřejných prostranstvích. Patří zde i ochrana při jednoduchých úkonech jako je zajištění a obnovení bezpečnosti a ke snížení ztrát na majetku a zdraví osob, používání věcných bezpečnostních prostředků, vedení dokumentace o ostraze, kontrolách a poskytnutých službách.

Osvědčení Strážný platí tehdy: „*Ten, kdo získá profesionální certifikaci Strážný, který se označuje pod kódem 68-008-E a jeho platnost je doživotní, která*

---

³³ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 10-11.

³⁴ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 10-11.

*nám umožňuje vykonávat činnost ostrahy majetku a osob na území České republiky pro kteréhokoli zaměstnavatele.*³⁵

Pokud pracovník ostrahy tento certifikát nemá, tak jemu postih nehrozí, protože tento úkon si musí zajistit podnikatel a musí dohlédnout na to, aby si zaměstnanec certifikát dodělal. A to v co nejbližší době. Může si ho udělat přes danou firmu anebo si to zajistí po domluvě se zaměstnavatelem sám pracovník. Pak osvědčení musí okopírovat a předat zaměstnanci a originální si nechává pro případ změny zaměstnání. Je dobré, když si ještě pracovník udělá kopii i pro sebe v případě ztráty. Jinak pokud tedy nemá zaměstnanec osvědčení Strážný, tak firma neboli zaměstnavatel může zaplatit vysokou pokutu, a to až ve výši 100 000 korun.

Při ztrátě je dobré, aby si zaměstnanec zařídil i originální osvědčení. Pokud od zkoušky neuplynulo pět let tak se osvědčení může vyhledat. Za vydání zaplatí 100 korun. Pokud je to delší dobu než pět let, tak se osvědčení vydá na Ministerstvu vnitra České republiky, odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání, oddělení autorizací a organizace. Osvědčení Strážný si lze dle zákona o daních v daném roce provedené zkoušky, zahrnout do daňového příznání, pokud tedy nebylo hrazeno zaměstnavatelem.

Pokud chceme provozovat bezpečnostní agenturu a mít pod sebou zaměstnance, nestačí mít jen osvědčení strážného. Požadavky na strážného jsou jiné, než musí mít provozovatel bezpečnostní agentury. Hlavní podmínkou zaměstnavatele je jeho spolehlivost, stupeň jeho vzdělání délka praxe v oboru.³⁶

Profesní kvalifikace strážného je zkouška, kterou musí absolvovat každý zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby. Tuto zkoušku jsem absolvovala i já, když jsem nastoupila do pracovního poměru k výkonu bezpečnostního pracovníka. Tuto zkoušku jsem absolvovala do tří měsíců od nástupu do pracovního poměru. Zkouška měla dvě části. A to písemnou část a ústní část.

---

³⁵ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s. 10-11.

³⁶ Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793, s.10-11.

5. Rozdělení soukromých bezpečnostních služeb a metody soukromých bezpečnostních činností

Plnění úkolů v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti spadá především do kompetence Policie České republiky a obecní policie. Jedná se o plnění úkolů, které jsou vlastní každému demokratickému státu. Jejich zajišťováním jsou vytvářeny podmínky pro běžnou činnost a fungování všech složek, orgánů, organizací a institucí státu, jakož i pro každodenní život občanské společnosti.

Policie České republiky však není jediným subjektem odpovědným za ochranu společenských vztahů v uvedené oblasti.³⁷

Soukromé bezpečnostní agentury mají většinou dostatek zájemců o nákup služeb na úseku ostrahy a ochrany majetku a osob.

Pro činnost firem působících na úseku soukromých bezpečnostních služeb je charakteristická skutečnost, že své služby poskytují na komerčním základě až po dojednání a řádném uzavření některého ze smluvních vztahů mezi zákazníkem a dodavatelem.³⁸

Pojem soukromé bezpečnostní služby jsou chápány jako celek, do něhož jsou zahrnuty hlídací služby, technické služby k ochraně majetku a osob, i služby soukromých detektivů.

Mezi hlavní úkoly soukromých bezpečnostních služeb spadá poskytování technických služeb k ochraně majetku a služeb, služby soukromých detektivů a podniky zajišťující ostrahu majetku a osob.

Soukromé bezpečnostní služby se zabývají převážně ochranou osob a majetku. Tato kategorie zahrnuje kontrolní propustkovou službu na určených stanovištích. Služba, kterou provádějí tyto agentury zamezuje neoprávněné osobě vstup do objektu nebo kontrolu, která hlídá zaměstnance, aby nevynášeli a nevynášeli věci z objektu kde například pracují. Další aktivitou těchto složek je

---

³⁷ MACEK, Pavel. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1997. ISBN 80-85981-62-9, s. 9.

³⁸ MACEK, Pavel. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-03-7, s. 156.

kontrolní činnost, která se zaměřuje především na kontrolu majetku a jeho nakládání s ním. Cílem je zamezit jeho znehodnocování a rozkrádání.

Další kategorie představuje ostraha, nebo střežení majetku. Na rozdíl od kontrolní propustkové služby ostraha vykonává občůzkovou činnost, kterou kontroluje pohyb osob v objektu, a tím se snaží zamezit mimořádným událostem jako jsou požáry, úniky plynu nebo vody. Tento pracovník pracuje dle situace, která nastane. Je to převážně situace mimořádných událostí.

U mimořádné události se můžeme setkávat i s detektivním vyšetřováním. Tato činnost požaduje od pracovníka, aby měl získané dostatečné informace a data o kriminálních skutečnostech. Zásadní podmínkou je to, že při provádění sběru dat musí být vše podle zákona a ne jinak. Této činnosti nejvíce využívají advokátní kanceláře, které spolupracují se soukromými detektivními službami, která může mít časově kratší proces, než by byl proces s policejními orgány.

Metody, které se nejčastěji během těchto aktivit používají, jsou sledování, ohledání místa, daktyloskopie, analýza, syntéza a dedukce.

Detektivové také mohou pátrat po osobách či věcech. Nejčastěji je těchto služeb využíváno při pátrání po nezvěstných či podezřelých osobách nebo kradených autech a různých cenných věcech.

Jako další forma práce pro detektivní služby je prověrka. To je prověřování osob, kontaktů, jejich jednání a jiných skutečností, které jsou spojené s danou osobou. V tomto případě je nejčastěji využívána metoda sledování, kde bývá využíváno nejčastěji osob, které nejsou moc známy, aby je pachatel nebyl schopen rozpoznat nebo jsou zde využíváni policejní specialisté na převleky a jsou v utajení.

Detektivové poskytují zpravodajství, což je vykonáváno formou systematického vyhledávání, získávání, třídění a shromažďování dat podle požadavku klienta. Tato činnost může být využívána k získání informací například o konkurenci.

Detektivové také vykonávají ochranu osob a majetku. Nejčastějším projevem detektivní ochrany, je činnost detektivů například v hotelech, nákupních centrech, restauračních a zábavních zařízeních. Detektivní služby jsou v této

činnosti využívány i jako ochranné doprovody při utajeném převážení cenin nebo jako dohled nad dodržováním pořádku v objektech přístupných veřejnosti státních institucí nebo úřadů.

K ochraně osob a majetku se používá také činnosti, která má důležitou roli v zabezpečení svého majetku, a to například zámečnickými službami. Jedná se tedy o montáž, servis a provoz systémů kontroly vstupů pomocí zámků, oplocení, bran a bezpečnostních skel. Do technické služby ochrany se řadí i instalace a provoz kamerových systémů a jejich následný monitoring objektu nebo osobu před násilím, poškozením, vandalismem nebo zneužitím.

5.1 Rozdělení podle předmětu

Toto rozdělení se dělí podle ostraha osob, ostraha majetku, ostraha objektů, dohledové a přijímací centrum.

Co znamená pojem ostraha? Ostraha nám představuje nějakou činnost, která se vykonává za účelem ochrany osob, majetku nebo objektů. Jejím hlavním cílem je ochránit střežený objekt. Pojem soukromé bezpečnostní služby jsou chápány jako celek, do něhož jsou zahrnuty hlídací služby, technické služby k ochraně majetku a osob i služby soukromých detektivů.

Ostraha majetku zahrnuje ochranu movitého a nemovitého majetku, který je určený ke střežení. Vykonávaná je buď ve formě fyzické ostraha, která má určenou formu, nebo to může být vykonáno i formou elektronického zabezpečení na dálku. Tyto elektronické zabezpečovací systémy jsou napojeny na pult centrální ochrany.

Nejčastější a také nejstarší formou zajištění majetku a osob je převážně fyzická ochrana, protože umožňuje rychlý zásah ke snížení škod. Ostraha osob a majetku musí mít profesní zkušenosti nebo dovednosti, které umožňují vybrat to nejlepší řešení pro zabezpečení. Fyzická ostraha často bývá doplněna určitými věcmi, které pomáhají při ochraně. Mohou to být montáže různých technických prostředků.

Metoda za pomoci montáže pro ostrahu slouží k zabránění nebo ztížení vniknutí nepovolaných osob do střeženého objektu a umožňuje zjistit jeho

narušení. Patří sem například kovové mřížky, bezpečnostní dveře, různé trezory, bezpečnostní skla, elektronické detektory, monitorovací systémy a výstražné tabule.³⁹

5.2 Rozdělení podle vykonavatele

Jsou to státní složky a bezpečnostní agentury.

Mezi bezpečnostní služby řadíme podnikatelské subjekty, kde jejich hlavní činností je ochrana osob, majetku a objektů.

Mezi bezpečnostní služby patří strážní služba, kontrolně propustková činnost, soukromě bezpečnostní dohled, soukromě bezpečnostní průzkum, soukromě bezpečnostní výjezd a soukromě bezpečnostní ochranný doprovod.

Strážní služba je činností, při které pracovník soukromé bezpečnostní služby zabezpečuje vnější ochranu objektu. Strážný pozoruje objekt a přilehlé okolí, činnost a chování osob v blízkosti objektu. Zabraňuje narušení střeženého objektu. Strážní služba může být realizovaná na pevných nebo pochůzkových stanovištích a strážný za ně v plném rozsahu odpovídá.

Kontrolně propustková činnost-úkolem této činnosti je zabezpečit ostrahu a režim oprávněnosti vstupu a výstupu do střeženého objektu a ze střeženého objektu. Pověřený pracovník soukromé bezpečnostní agentury kontroluje přicházející a odcházející osoby, vjíždějící a vyjíždějící vozidla, zabraňuje neoprávněnému vstupu a vjezdu a eviduje vnášené a vynášené věci z hlídaného stanoviště.

Soukromě bezpečnostní dohled-tato forma ostrahy probíhá v místech, kam mají přístup i jiné osoby, jako jsou například zaměstnanci a klienti zákazníků nebo návštěvníci různých akcí. Při bezpečnostním dohledu zabezpečuje pracovník soukromé bezpečnostní služby ve střeženém prostoru převážně vnitřní ochranu objektu, přičemž kontroluje oprávněnost pohybu, dodržování vnitřního režimu,

---

³⁹ TOMEK, Jan. *Činnost a postavení soukromých bezpečnostních agentur v ČR*. České Budějovice, 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích pedagogická fakulta a vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta managementu v Jindřichově Hradci, s. 20.

provádí doprovod určených osob. Jsou to například obchodní domy, restaurace, kulturní a sportovní akce.

Soukromě bezpečnostní průzkum-je to specifickou činností směřující k získávání informací bezpečnostního charakteru o prostředí, v němž mají být realizovány další úkoly. Výsledkem je posouzení efektivnosti dosavadní ochrany a vyhodnocení její zranitelnosti. Soukromě bezpečnostní průzkum může být realizován fyzickými silami, to znamená pracovníky soukromé bezpečnostní agentury nebo elektronickými systémy.

Soukromě bezpečnostní výjezd-je forma bezpečnostní činnosti, která navazuje na zabezpečení majetku pomocí elektronických systému. V případě narušení objektu výjezdová skupina realizuje zadržení pachatele v souladu s ustanoveným řádem až do příjezdu policie.

Soukromě bezpečnostní ochranný doprovod-jedná se o soukromě bezpečnostní činnost, v jejímž rámci je zajišťována ochrana majetku a osob při přesunech tak, aby nedošlo k jejímu ohrožení nebo porušení bezpečnosti. Rozlišujeme bezpečnostní doprovod osob, to znamená osobní ochrana jednotlivců nebo skupin. A ochranný doprovod peněžních hotovostí a cenností.⁴⁰

5.3 Metody soukromé bezpečnostní činnosti

Metoda fyzického pozorování-tato metoda spočívá v pozorování z objektu s cílem zabránit jeho narušení nebo napadení. Pozorování je prováděno pracovníkem na pevném nebo pohyblivém stanovišti. Výhodou je snadný a bezprostřední přechod od samotného pozorování k fyzické ochraně a obrannému zákroku.

Metoda elektronického pozorování-při této metodě se využívá elektronických zařízení jako jsou kamery. Výstupy z kamer jsou umístěny centralizovaně tak, aby bylo možno operativně dávat příkazy pracovníkům ostrahy k fyzickému zákroku.

---

⁴⁰ TOMEK, Jan. *Činnost a postavení soukromých bezpečnostních agentur v ČR*. České Budějovice, 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích pedagogická fakulta a vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta managementu v Jindřichově Hradci, s.20-22.

Metoda osobní prohlídky-jde o metodu používanou zejména na vrátnicích a jiných propustkových místech ve střeženém nebo chráněném objektu. Cílem je zabezpečit stanovený režim vstupu a výstupu do objektu.

Metoda kontroly dokladů-touto metodou je naplňována forma kontrolně propustkové služby. Jde o kontrolu podnikových průkazů, kontrolu dováženého a odváženého, přinášeného a odnášeného zboží, materiálu a inventáře. Jde o výkon činnosti v různých závodech, provozovnách, úřadech a institucích.

Metoda fyzické ochrany-jejím úkolem je znemožnění napadení majetku a osob pracovníky SBS. Jde o vytváření různých fyzických bariér, kordonů, umožňujících průchod jiných osob, nebo zabraňujících proniknutí nežádoucích osob do chráněných prostor a objektů. S touto metodou se setkáváme při sportovních akcích, kulturních vystoupeních anebo je využívána k ochraně doprovodu peněžních hotovostí a cenností.⁴¹

Každá z metod pozorování je důležitou součástí střežení objektu. Metoda fyzického pozorování je vhodná do objektů, kde je potřeba přímého zásahu, aby byly škody co nejmenší. S fyzickým pozorováním se můžeme setkat v obchodních centrech nebo při hlídání vjezdových a výjezdových areálů, budov nebo firem. Tato metoda může být spojena i s metodou elektronického pozorování, která zaznamená každý pohyb na střeženém místě. Metoda elektronického pozorování může sloužit i jako důkaz pro policii při krádeži. Metoda osobní prohlídky se neprovádí pouze na vrátnici, ale můžeme se s ní setkat i na letištích, kde dochází ke kontrole u vstupu na terminál. Zde se kontroluje převážně pašování drog nebo přenos nebezpečného materiálu do letadla. Slouží například k odhalení osob, které chtějí spáchat atentát v letadlech. Kontrola dokladů bývá prováděna ve firmách, aby do budovy nevstupovaly neoprávněné osoby. Metoda fyzické ochrany je důležitou a postradatelnou součástí na velkých akcích jako jsou festivaly.

---

⁴¹ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 77-78.

6. Transporty peněz a cenností, plnění bankomatu a historie bankomatu

6.1 Vybavení přepravní čety

Služební pistole-měla by být ráže nejméně 9 mm a 2 ks náhradních zásobníků, s celkovým počtem střeliva 45 ks. Všichni členové přepravní čety musí mít bezpodmínečně stejnou značku a typ služební zbraně, aby tuto nejen uměli dokonale ovládat, ale aby i jednotlivé díly zbraní byly kompatibilní mezi sebou. Nedoporučuje se užívání revolverů, zejména pro malou kapacitu nábojů ve zbrani, pro objemnější tvar, který znesnadňuje jejich nošení a pro pomalejší nabíjení. Služební pistoli lze nosit jak v opaskovém nebo stehenním pouzdře, nebo v kapse neprůstřelné vesty. Zásobníky se rozmísťují na oděvu tak, aby při zběžném pohledu nebylo možno určit, kolik náhradních zásobníků strážný má.

Malá osobní zbraň-je určena jako jedna z posledních možností záchran života při možné odzbrojení přepravní čety. Nosí se nejčastěji skryta pod neprůstřelnou vestou a výběr jejího typu je ponechán každému na vlastní úvaze. Její ráže by však neměla být menší než 7,65 mm.

Brokovnice-je vhodnou doplňkovou zbraní čety. Volí se obvykle brokovnice s největší běžnou ráží .12 s brokovým střelivem o velikosti broků 7,62 mm, s minimální kapacitou tubusu 5 nábojů. Náhradní náboje mají být nejméně v počtu kompletního přebití zbraně. Není vhodné nosit náboj v komoře brokovnice, a to především z bezpečnostních důvodů, kdy může, především pak v pancéřovém voze, dojít k nechtěnému výstřelu při manipulaci se zbraní.

Neprůstřelná vesta-je nezbytným doplňkem přepravy. Je zapotřebí volit takový výrobek, který je schopen odolat běžnému střelivu 9 mm. Je zcela zbytečné pořizovat pro běžné transporty nákladné vesty odolávající střelbě z automatických zbraní, neboť při útoku s nimi zranění přes vestu je většinou takové, že strážného stejně vyřadí z další akce. Ve směrnici pro službu má být stanoveno, kdy musí mít příslušníci čety neprůstřelnou vestu na sobě během transportní jízdy, nebo pouze při opuštění vozidla. Pro řidiče vozidla jsou vhodnější vesty lehčí a nanejvýš pohodlné. Vesta by měla mít na přední straně více kapes.

Přilba-je asi nejvíce diskutovaným vybavením čety. Její nošení má řadu příznivců i odpůrců. Příznivci argumentují tím, že přilba ochrání strážného před úderem útočnicka do hlavy, nebo z větší části eliminuje útok plynovým sprejem. Praxe však ukazuje, že dobrý strážný a sehraná posádka vozu nemůže dopustit, aby se podezřelá osoba přiblížila ke strážnému na takovou vzdálenost, aby mohla použít jmenovaného útoku. Lze tedy usoudit, že zápory nošení přilby, jakými jsou její hmotnost, omezení výhledu, snížení přijímat zvukové vjemy, se nadřazují argumentům k jejímu používání. Bude tedy prospěšnější nahradit ji čepicemi se štítkem a v případě slunného počasí používáním černých brýlí.

Stejnokroj-je přirozeně pro všechny členy převozní čety stejný. Vhodný je vojenský střih tmavé barvy, vyrobený z odolných materiálů a označený názvem bezpečnostní služby. Používání krycích kukel se nedoporučuje, neboť v případě střetu, by mohlo dojít k záměně některého z členů čety se zločinci, a tak v následné přestřelce i mezi četou a ochranou objektu či Policíí České republiky.

Obuv-je nejlépe volit mezi různými typy kanad nebo kotníkovou sportovní obuví. Její výběr ovlivňují především takové faktory, jakými jsou například možnost dobrého a bezpečného běhu v přírodním terénu, překonávání různých překážek a zdravotně-bezpečnostní hlediska při jejich nošení. Naprosto nevhodné jsou proto mokasíny nebo polobotky, zvláště s hladkou koženou podešví.

Rukavice-měli by být z měkké kůže, aby je mohl strážný používat každý den. Brání kůži, jak při manipulaci s nákladem, tak při výstřelu v rychlosti špatně uchopenou zbraní, nebo při boji, kdy lze předpokládat, že prostor bude od střepů anebo jiného tříštivého materiálu. Při použití rukavic však strážný musí dokonale zvládat i střelbu a přebíjení zbraně.

Plynové masky-na plynové masky se často zapomíná. Tyto masky mohou v nebezpečné situaci odvrátit porážku přepravní čety. Použití této masky je vhodné použít při boji s chemickými prostředky. Plynové masky bývají umístěny v bedně uvnitř pancéřového vozu s již nasazenými filtry a připravené k co nejrychlejšímu použití.

Pouta-jsou sice potřebnou pomůckou, ale příslušníci posádky by je neměli mít na vlastním opasku. Mohlo by se totiž stát, že by mohli být pouta použita proti posádce a mohli by být spoutáni sami. Proto je vhodné mít pouta uloženy

v pancéřovém voze a použit je až v případě likvidace útočníka. Každý by pak měl mít klíček od pout uschován u sebe na přístupném místě.

Kasr-umísťuje se na oděv do koženého pouzdra, které lze snadno odtrhnout. Nevhodně nošený kasr je například v kapse bez zpevňujícího pouzdra, to se může stát nebezpečným pro posádku, když při náhlém nárazu nebo upadnutí strážného, praskne obal kasru a ohrožuje celou posádku zamořením celého vozu.

Individuální obvaz-bývá jediným osobním prostředkem k ošetření rány mimo vozidlo.

Mobilní telefon-je vhodným doplňkem pro spojení se základnou. Mohou v něm být uloženy telefonní čísla na všechny důležité instituce. Každé vozidlo tím, že je v něm umístěn telefonní přístroj získává rezervu pro spojení nejen se základnou, ale i s policií nebo nemocnicí.

Kapesní nožík-je natolik malým, aby ho mohl mít při sobě každý člen přepravní čety. Dobře poslouží při odřezání zablokovaných bezpečnostních pásů stejně jako při odstraňování závad na výstroji nebo na vozidle.

Svítilna-měla by být příslušenstvím každého vozidla.

Doplňkové vybavení vozidla-musí obsahovat dobře zásobenou lékárničku, nářadí na opravu základních závad automobilu, náhradní pneumatiky, sněhové hasící přístroje v počtu 2 ks, malý fotoaparát a křída.⁴²

Při popisu vybavení přepravní čety jsem čerpala ze Skript pro studenty vyšší odborné školy Trivis. Ve skutečnosti používá přepravní četa jen některé z vyjmenovaného vybavení. V praxi se používá uniforma, boty, pistole, nůž, svítilna, mobilní telefon, a někteří členové čety používají neprůstřelnou vestu. Členové posádky mají místo neprůstřelné vesty častěji taktickou vestu.

6.2 Povinnosti velitele transportu

Před jízdou zkontroluje zbrojní vybavení všech členů přepravní čety. V případě, že bezpečnostní služba má zbraně držené na zbrojní oprávnění firmy,

---

⁴² ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 86-88.

převzme se proti podpisu strážní zbraně u zbrojáře firmy nebo jiné pověřené osoby. Velitel také převezme dodatečné vybavení vozidla.

Vyzvedne plán cesty a pověřovací doklad. Plán cesty musí být do poslední chvíle utajen i členům čety, kteří se jej dozví až těsně před odjezdem vozidel. Tím je zabráněno, aby jakýmkoliv způsobem byl plán cesty vyzrazen nepovolaným osobám. O plánu cesty se nehovoří ani v rámci vnitropodnikových linek, ale vždy osobně mezi odpovědnými pracovníky. Nadřízený velitele transportu pouze určí pořadí cílových objektů a časový rozvrh jejich návštěv. Vlastní trasu si zvolí podle svého uvážení velitel transportu, který ji může i během jízdy změnit. Pověřovací doklad je formou zmocnění k převzetí finanční hotovosti nebo cennosti. Vyžaduje se z důvodu možností fingovaného transportu organizovaného zločinci.

Seznámí četou s úkoly jednotlivých funkcí při transportu, upozorní je na případná nebezpečí na trase. Jednotlivý obsah funkcí znají všichni příslušníci čety ze školení a praktického nácviku.

Zajistí včasný nástup členů transportu do vozidel. Pro případ pozdního příchodu některého pracovníka musí být připraven k nástupu náhradník. Spolu s řidičem provede před vyjetím vozidla i kontrolu jeho stavu a doplnění pohonných hmot.

Po nástupu oznámí plán cesty a překontroluje funkčnost veškerého spojení. Velitel transportu je vždy v pancéřovém voze!

Při převzetí zásilky dbá na správnost a neporušenost zaplombování a počet předaných kusů zásilky. Podepisuje jejich převzetí. V případě jakýchkoliv rozporů, především při nesouhlasu počtu kusů a porušení plomb, zásilku nepřebere, pokud nebudou nedostatky napraveny.

Při odevzdání zásilky musí obdržet potvrzení o jejím odevzdání k přepravě, které je opatřeno razítkem a dvěma podpisy předávající firmy nebo instituce.

Nesouhlasí-li při odevzdávání zásilky v cílovém místě její celkový počet, musí se na místě vyhotovit protokol, který podepíší dva členové přepravní čety a dva odpovědní zástupci přebírající instituce. Okamžitě o nesrovnalosti informuje svého nadřízeného pracovníka.

Dojde-li během přepravy k porušení plomb, pak všichni členové přepravní čety spolu s dvěma zaměstnanci banky přepočítají obsah narušeného obalu a je-li správný, nechají si tuto skutečnost písemně potvrdit. Nebude-li obsah souhlasit s doklady, jedná velitel transportu tak, jako v předchozím odstavci.

Podle režimu přepravy organizuje ostrahu vozidla, případně řídí jeho obranu.

Vydává pokyny k otevření dveří vozidla a výstupu jednotlivých členů posádky.

Za jízdy kontroluje uzavření dveří na své straně a dává stejný pokyn i členům posádky.

V případě dopravní nehody nebo jiné mimořádné události, zajišťuje jako první bezpečnost osob zúčastněných na přepravě a bezpečnost nákladu i vozidla. Neprodleně uvědomí policii a svého nadřízeného. V případě nutnosti přivolá náhradní vozidlo a zabezpečí přeložení nákladu za asistence policie.

Po návratu na základnu vyplní plán jízdy, do kterého doplní jména a funkce členů přepravní čety, kdo za co odpovídal a uvede všechny podezřelé okolnosti, jež se během transportu vyskytly. Plány k jízdě by se měly uchovávat delší dobu. Mohou sloužit k analyzování různých faktorů, které při transportech vznikají.

Po skončení akce provede kontrolu vybití zbraní všech členů čety a dohlédne, aby zapůjčené zbraně byly řádně odevzdány.⁴³

Povinnosti velitele nejsou v praxi úplně stejné jako v teoretické části. Vždy se musí přizpůsobit konkrétní pracovní pozici a dané situaci.

6.3 Povinnosti člena posádky pancéřového vozidla

Řídí se pokyny velitele transportu.

Při nástupu do vozu musí vždy za sebou uzamknout dveře.

Vystoupit z vozu může jen na pokyn velitele transportu.

---

⁴³ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 89-90.

Otevírat dveře vozu zevnitř jen na smluvené znamení.

Ukládá a upevňuje náklad podle pokynů řidiče.

Při vykládání přemísťuje na plošinu vozu jen takové množství nákladu, které bude jednorázově odneseno. Tak pokračuje až do doby, než je celá zásilka převzata příjemcem.⁴⁴

V praxi je posádka transportu sestavena pouze velitelem a řidičem. Člena posádky většinou nemají. Jsou i posádky, které jsou jednočlenné. Zaměstnanec transportu si velí i řídí sám. Takovým posádkám se říká JEDNOMUŽKY.

6.4 Povinnosti velitele doprovodného vozu

Jedná podle pokynů velitele transportu.

Seznámí se před jízdou s plánem cesty, frekvencemi pro spojení, aktuální dopravní situací a s možnými riziky, se kterými by se mohl transport setkat.

Sleduje doprovázené vozidlo a činí opatření, aby nedošlo ke ztrátě vizuálního kontaktu s ním. Jestliže k tomu dojde, žádá o snížení rychlosti pancéřového vozidla a jeho pohybu tak, aby donutilo za ním jedoucí civilní automobily k předjetí, a tak k navázání kontaktu s doprovodným vozidlem.

Vydává pokyny řidiči a členům doprovodu.

Nebezpečné situace a všechny podezřelé okolnosti okamžitě hlásí veliteli transportu.

Při zastavení doprovázeného vozidla zajišťuje jeho ostrahu dle pokynů velitele transportu.

Zajede-li doprovázené vozidlo do boxu uživatele služeb nebo cílového příjemce, zajišťuje jeho volný výjezd na komunikaci. Při tom se nesmí od doprovodného vozidla příliš vzdalovat.

---

⁴⁴ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s 90.

Za žádných okolností nesmí připustit odložení zbraní posádky doprovodného vozidla mimo okamžitý dosah.⁴⁵

Doprovodné vozidlo se používá pouze při větších převozech, které převážejí více peněz v hotovosti nebo cenin. Vše je určeno limity při převozu a smlouvami s pojistkou daných hotovostí a cenin.

6.5 Povinnosti člena posádky doprovodného vozu

Řídí se pokyny velitele doprovodného vozu.

Nebezpečné situace a podezřelé okolnosti ihned hlásí veliteli vozu.

Nesmí odkládat přidělené zbraně a munici mimo dosah.

Při zastavení doprovázeného vozidla se řídí pokyny velitele vozu.⁴⁶

6.6 Povinnosti řidiče transportu

Musí znát trasu i náhradní trasu, zkontrolovat technický stav vozidla, doplněné nádrže na benzín, olej a na odšťikovací kapalinu.⁴⁷

Taktika přepravy cenností: Pohyb ve vnitřních prostorech objektu, které nejsou veřejně přístupné, považujeme za relativně bezpečnější fázi přepravy. Podmínkou však je, aby v těchto prostorech nebyly cizí osoby, pracovník musí mít jistotu, že má volnou cestu před sebou, když vstupuje do veřejných prostor. Na veřejných místech by měl zaměstnanec přepravy zůstat stále v pozoru a sledovat okolí.

Při přepravě peněz v obchodních domech se prochází na delší vzdálenost a pracovník prochází také mezi větším množstvím lidí, kde je vystaven většímu nebezpečí.

---

⁴⁵ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 90.

⁴⁶ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha, 2011, s. 91.

⁴⁷ PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8, s. 44-64.

Při nakládání musí být pracovník opatrný, protože ne vždy nakládá peníze v uzavřeném místě. Nakládat může na nechráněném a volném místě, v uzamčeném dvoře, u venkovní uzávěry a u vnitřní uzávěry.

Nakládání v nechráněném a volném místě je velice riskantní, proto musí být všichni členové posádky opatrní a stále v pozoru.

Při nakládání a vykládání v uzamčeném podnikovém dvoře se musejí dodržovat tyto zásady: Během nakládání a vykládání nesmí být přítomné žádné publikum, před nakládáním a vykládáním musí být podnikový dvůr uzamčen. I když je dvůr uzamčen, tak ho nelze považovat za úplně bezpečné místo.

Nakládání a vykládání u vnější uzávěry je předávání zásilek na okénku. Tento způsob předání šetří čas a je bezpečné, protože osoba na okénku je dopředu informovaná a vše je dopředu připravené. Také vozem lze zajet až těsně k okénku.

Nakládání a vykládání ve vnitřní uzávěře má spoustu výhod. A to sice, že mají stacionární uzávěru, posádka opustí vozidlo až po uzamčení vjezdového uzávěru a v prostoru nejsou jiné osoby než osoby přepravy.⁴⁸

6.7 Postup při násilném napadení přepravy cenností

Pokud dojde k přepadení převozu, tak platí vždy, že život má přednost před cennostmi. Proto musí velitel udělat vše, aby neohrozil svůj život a životy všech zúčastněných osob jako jsou kolemjdoucí nebo další členové posádky.

Při přepadení je dobré si uvědomit, že vozy jsou vybavené proti tomuto přepadení různým technickým a zabezpečovacím vybavením. Jak by se měla posádka tedy zachovat při nuceném zastavení přepravního vozidla pomocí překážky vytvořené jedním nebo více vozidly?

V této situaci vše záleží na řidiči a na jeho řidičském umění. Vše je závislé na tom, jak moc umí řidič přepravované vozidlo řídit a jak je obeznámen ze všemi jeho technickými zabezpečovacími systémy. Záleží i na tom, jak je auto zablokované. Pokud je zablokované jen zepředu a zezadu je volné, měl by řidič co nejrychleji a nejbezpečněji s ohroženého místa vycouvat a odjet pryč. Pokud

---

⁴⁸ PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8, s. 66-81.

nastane jiná situace a to taková, že je vozidlo zablokované z obou stran, tak by měl využít speciálních vlastností vozu a cestu si prorazit buďto zepředu nebo zezadu dle situace. Řidič musí najíždět na nejsnáze odtlačitelné části vozů útočníků. Tyto pokusy musí opakovat a zároveň vysílat tísňové volání dispečinku i policii. Hlavně nesmí řidič zastavit, ale popojíždět tam a zpět, aby se útočník nemohl za pomoci páčidla dostat do vozu.

Při takovém přepadení nesmí dát posádka najevo strach, ale zachovat klidnou hlavu a vše řešit v klidu. Měla by se snažit s útočníkem komunikovat, aby se zmírnilo napětí mezi útočníky a posádkou. Posádka by měla být stále ve střehu a sledovat útočníky a každý jejich pohyb, hlas a gestikulaci. Také by měla posádka pachatele co nejvíce zdržet, než přijede pomoc. Na zdržení je nejlepší komunikace. Posádka se snaží dělat vše proto, aby minimalizovala škody.⁴⁹

Přepadení transportu se objevuje jen zřídka. Na transportní četě si pachatel zpravidla nedovolí zaútočit, protože posádky jsou ozbrojené. Pachatel přepadne spíše neozbrojenou benzinovou pumpu. Pokud nastane přepadení transportu, provádějí ho převážně bývalí zaměstnanci z dané pozice.

6.8 Úkoly centrálního dispečinku a vedoucího přepravy

Co je centrální dispečink a co má za úkol? Je to podnikové zařízení, v němž jsou zařazeni zkušení zaměstnanci. Zpravidla musejí být několik let v podniku. V centrálním dispečinku se koordinuje nasazení posádek a vozidel pro přepravu cenností. Požadavky, které jsou kladeny na zaměstnance centrálního dispečinku jsou vysoké, protože účinná spolupráce a správná rozhodnutí při přepadení jsou velice náročná. Proto tuto pozici může dělat jen zaměstnanec, který zná celý chod firmy a zná i systémy ve vozech.

O jaké úkoly se jedná u velitele přepravy? Jsou to úkoly, které vykonává velitel před přepravou, během přepravy a po skončení přepravy.

Před přepravou musí vedoucí posádky koordinovat nasazení přepravního týmu. K základním úkolům spadá například: musí vyhotovovat denní plány jízd,

---

⁴⁹ PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8, s. 124-134.

musí disponovat personálem a vozidly, vydává výstroj a výzbroj, dohlíží na převzetí peněz a cenností. Dále dává pokyn k odjezdu ze základny.

Během přepravy vyřizuje zprávy a hovory z telefonu, informuje posádku o změnách, koordinuje opatření s místní policií, zařizuje při porušení vozidla náhradní vozidlo.

Na konci přepravy předává převzaté zásilky na základnu, kontroluje, zda je veškerá dokumentace dobře vypsána a provádí analýzu o průběhu dne.⁵⁰

Centrální dispečink má nejdůležitější funkci při přepravě peněz a cenin. Musí vyřizovat důležité záležitosti, které jsou spojeny s pracovní náplní.

6.9 Přeprava na úseku plnění bankomatu

Co je to plnění bankomatů? Pod odborným názvem to známe jako dotace bankomatu. Je to činnost přepravních skupin při dotaci bankomatů, které mohou být umístěny i mimo pobočky banky neboli jsou umístěny na venkovních prostorech, kde se mohou nacházet i kolemjdoucí osoby. Jsou to místa, kde jde snadno odpozorovat režim dotací a přepravní skupiny. Jedná se tedy o místa, ve kterých je omezena možnost bezpečnostního opatření. Místa nejsou mnohdy provedená pro bezpečné opatření při práci.

V zájmu bezpečné obsluhy bankomatu by měla být uzavřena smlouva s majitelem pozemku, která by obsahovala i podmínky provozu a bezpečnostní opatření během dotace. Smlouva by měla obsahovat například vyloučení cizích osob během dotace. Přístup k bankomatu, aby byl přístupný jen pro posádku a nemusel se volat majitel provozu, aby mohla posádka samostatně pracovat. Posádka musí mít od místnosti vlastní klíče. Je vhodné mít i náhradní klíče, které by měl jiný člen posádky.

Aby se snížilo riziko napadení v těchto místech, je třeba respektovat tato pravidla: Důsledně dodržovat nepravidelnost pořadí obsluhy bankomatu i změnu trasy a doby příjezdu. Provádět dotaci v co nejkratší době kvůli bezpečnosti. Vracené peníze nepřepočítávat na místě ale uzavřít je do obalu a vzít na základnu.

---

⁵⁰. PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8, s. 108-109.

Při manipulaci s kazetami je vhodné kazety co nejrychleji vyměnit a trezorovou část zavřít, aby nebyla dlouho otevřená.

Celý postup při dotaci by měl být co nejlepší a nejrychlejší kvůli bezpečnosti. S vozidlem by se mělo najíždět co nejbliže k bankomatu a pokud by bylo možné, tak by měla najet tak, aby bylo z vozidla vidět přímo na bankomat. Vozidlo musí být zaparkované tak, aby jej nemohlo další auto zablokovat. Během dotace by auto nemělo zůstat o samotě, pokud ve voze nejsou peníze tak stačí když je na vůz vidět od bankomatu.

Před opuštěním vozidla je potřeba se pořádně rozhlédnout a reagovat na podezřelé jevy v okolí. Protože posádka by neměla vstoupit na úsek bankomatu, pokud není cesta k bankomatu volná. Posádka se při vstupu k bankomatu musí chovat klidně a vzorově, aby nedala pachateli signál, že přichází. Při obsluze musí mít přepravní posádka i telefon, kdyby se potřebovala dovolat na dispečink. Po příchodu k bankomatu musí prostor ihned uzamknout. S bankomatem manipuluje pouze jeden člen posádky, protože ostatní mu kryji záda a hlídají okolí a každou změnu, která nastane během dotace.

Důležité je si zapamatovat, že při obsluze bankomatu je nutné si uvědomovat, že hotovost je dosažitelná a riziko napadení trvá po celou dobu přítomnosti u bankomatu. K napadení posádky může dojít i při přechodu z místa. Pokud dotaci provádí soukromé bezpečnostní služby, tak by se měly domluvit na celém procesu dotace bankomatu, kdo jakou práci bude vykonávat, aby byl bankomat co nejrychleji nadotovaný a nezdržovaly se u něj delší dobu, než je nezbytně nutno.⁵¹

Bankomaty se doplňují za pomoci kazet, které se vkládají do trezorové části bankomatu podle peněžních hodnot. Každý typ bankomatu má své určené peněžní nominály.

Přeprava související s nočními trezory: Vhazování trezorových kazet na daných místech představuje pro pracovníky přepravy také velké nebezpečí. A to převážně proto, že nelze zajet až přímo k místu vyhazování. Často se chodí

---

⁵¹ PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8, s. 104-106.

k místům i delší dobu. Tato místa jsou převážně na pěších zónách. Během vhažování se pracovník nemůže kolem sebe dostatečně zajistit. Pro zmírnění rizika je vhodné mít zvýšenou pozornost během cesty. Přeprava kazet se nesmí stát běžnou rutinou, to znamená, že se nesmí vhažovat v pravidelných intervalech a ve stejné dny. Kazety nesmějí být nošeny viditelně. Přepravce nesmí komunikovat s chodci.⁵²

6.10 Historie bankomatu

Historie bankomatů začíná od druhé poloviny 60. let minulého století. První bankomat byl v Anglii, který se tam objevil v červnu v roce 1967. Tento bankomat měl název Barclaycash. Instalovala ho britská banka Barclays Bank. Výrobek byl od firmy Burroughs. O dva dny později, byl instalován bankomat od firmy Chubb. Byla to rovněž britská banka National Westminster Bank.⁵³

Tyto přístroje byly jiné, než jsou bankomaty dnes. Dříve se bankomaty braly, jakou nouzové řešení, a ne jak v dnešní době, kdy je pro nás bankomat samozřejmostí. Bankomaty pracovaly v off-line režimu, nebyly tedy propojeny s bankou.

Koncem 70. a v 80. letech 20. století byla uvedena do provozu druhá generace bankomatů. Ta přinášela zlepšení v oblasti úspory nákladů a funkčnosti aplikací a standardizovala komunikační a síťovou infrastrukturu bankomatů.

V polovině 80. let se začala objevovat třetí generace bankomatů. Tyto bankomaty přinesly lepší možnost konfigurace a aktualizace. Koncem 80. let přišla čtvrtá generace bankomatů, založena na počítačových technologiích. Tyto bankomaty zvýšily flexibilitu používaných aplikací a položily základy pro moderní bankomaty.

V roce 2006 začaly banky instalovat již pátou generaci bankomatů. Ty umožnily finančním institucím rozšířit funkce bankomatu mimo dosavadní rámec

---

⁵² PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8, s. 106-107.

⁵³ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 114.

transakcí a umožnit účast tohoto kanálu na poskytování většiny finančních a nefinančních produktů a služeb.⁵⁴

Jak bankomat pracuje: Bankomat se obsluhuje klávesnicí po vložení platební karty, kterou zasuneme do speciální čtečky. Dále nás obrazovka naviguje, kde nás navádí pro zadání pinu, to je číselný kód, který si každý sám určí. Po zadání pinu určí částku, jakou potřebuje. Ta mu po zadání vyjede výdejním místem.

Peníze jsou uloženy v trezorové části bankomatu v peněžních kazetách. Ze kterých jsou vypláceny pomocí podávacího mechanismu, který je také v trezorové části.

Současné bankomaty jsou online napojeny na autorizační systém, který ověřuje pravost informací uložených na platební kartě. Což je správnost pinu a zůstatek na účtu. Za pomocí bankomatu si můžeme nejen vybírat nebo vkládat peníze, ale i provádět nepeněžní funkce, jako jsou jednoduché platební příkazy, výpisy z účtu a můžeme si tam i změnit pin. Klient přes bankomat může i dobíjet kredit telefonu.

Jaká je bezpečnost bankomatu? Bankomat je zabezpečený ve třech stupních. První a nejzákladnější stupeň je zabezpečení bankovek, které jsou v bankomatu. Ty jsou zabezpečeny tím, že jsou v trezorové části bezpečně uloženy a mají i barvivo. Druhý stupeň je zabezpečení všech údajů, které jsou online ověřovány v autorizačním systému a zasílaná data jsou šifrována. V posledním stupni jsou zabezpečeny magnetické karty, které jsou postupně nahrazovány kartami čipovými, které se hůře kopírují.⁵⁵

Spousta lidí s kterými se během své práce setkáváme u bankomatu ani netuší, jak bankomat pracuje. Spousta z nich ani netuší, že bankomat je stroj, který se občas může i rozbít a potřebuje občasnou prevenci. To je vyčištění od nečistot a prachu.

---

⁵⁴ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 114.

⁵⁵ ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011, s. 115-116.

7. Výzkumná část práce

Cílem výzkumné části bakalářské práce je vyhodnocení všech otázek, na které respondenti odpovídali. Výzkum se týkal práv a povinností zaměstnanců soukromých bezpečnostních společností. Nejčastěji jsou otázky zaměřeny na ochranu v obchodních řetězcích, protože se s ní nejčastěji setkáváme.

Výzkum byl veden formou dotazníkového šetření.

7.1 Definice dotazníků

Je to souhrn vybraných otázek, které slouží ke shromažďování názorů respondentů. K vypracování dotazníků je potřeba mít čas a úsilí tázaného i dotazovaného.

Dotazník lze po vytvoření předávat formou elektronickou nebo písemnou formou, kdy si každý sám určí čas pro vyplnění dotazníku.

7.2 Rozdíl mezi elektronickou formou dotazníků a písemnou formou

Elektronická forma je rychlejší pro vytvoření a pro rozeslání respondentům, popřípadě vložení na webové stránky je snazší než celý dotazník vypsát. Písemný dotazník se musí ještě vytisknout ve více výtiscích a poté se může předávat osobám, které se jím budou zabývat. Elektronicky se může poslat za pomoci e-mailu nebo datových schránek. Tato forma je rychlejší a nezabere tolik času.

7.3 Zásady pro tvorbu dotazníku

Mezi základní zásady patří příprava dotazníku, která se nesmí podcenit. Nesprávná formulace dotazníků může respondenta odradit od vyplnění. Dotazník musí být přehledný a srozumitelný. Otázky by měly být krátké a stručné. Na začátku musí být stanovené hlavní cíle a vlastní konstrukce.

7.4 Typy otázek

Jsou uzavřené anebo otevřené. Na uzavřené otázky vybírá respondent odpověď z nabízených možností. Otevřené otázky jsou takové, kdy respondent odpovídá vlastními větami.

7.5 Seznámení s vlastním výzkumem

Výzkum k této bakalářské práci je o soukromých bezpečnostních službách a jejich právech a povinnostech, jak už jsem zmiňovala na začátku kapitoly. Probíhal formou anonymního dotazování. Byl vložen na webové stránky, které se nazývaly Vyplň to.cz a část jsem je rozeslala v papírové formě.

Tento dotazník byl určen pro osoby, které nejsou zaměstnány u soukromých bezpečnostních společností.

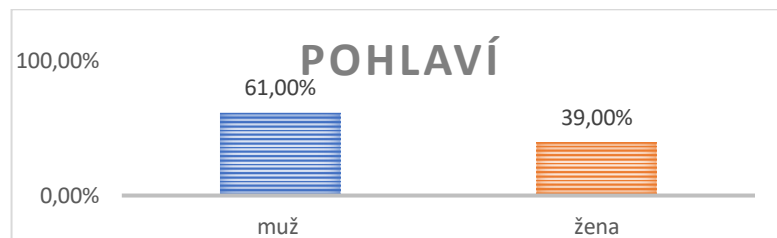
7.6 Vyhodnocení vlastního výzkumu

Otázky z webu i z papírové formy jsem dala dohromady a vypočítala jsem, kolik se zapojilo respondentů do výzkumu a jaké odpovědi volili. Pak jsem vše zaznamenala v procentech. Tyto počty jsem znázornila pomocí sloupcových grafů, které jsou uvedeny v sedmé podkapitole.

7.7 Procentuální a grafické znázornění výzkumu

1. Rozložení respondentů podle pohlaví.

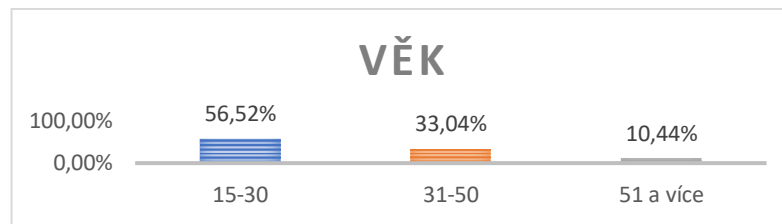
Graf 1: Odpovědi jsou: A) ŽENA B) MUŽ

Prvním analyzovaným údajem je pohlaví respondentů. Poměr žen a mužů je velmi nevyrovnaný. Dotazníků se zúčastnilo 72 žen a 43 mužů. Celkový počet činí 115 respondentů.

2. Rozložení respondentů podle věku.

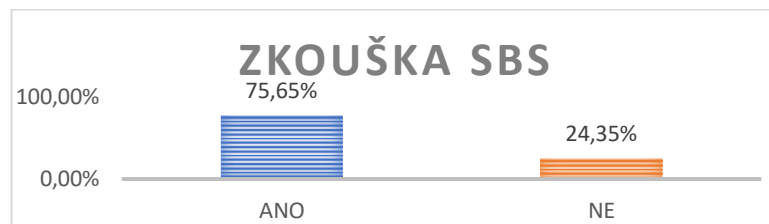
Graf 2: Odpovědi jsou: A) 15-30 B) 31-50 C) 51 a více

Druhou analyzovanou otázkou je věk respondentů. Nejvíce se zapojila věková kategorie od 15 do 30 let, kde se zúčastnilo 65 respondentů. 38 odpovídalo ve věku od 31 do 50 a více než 50 let odpovídalo 12 respondentů.

3. Musí mít zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby profesní kvalifikaci strážný? (To znamená mít nějakou zkoušku)

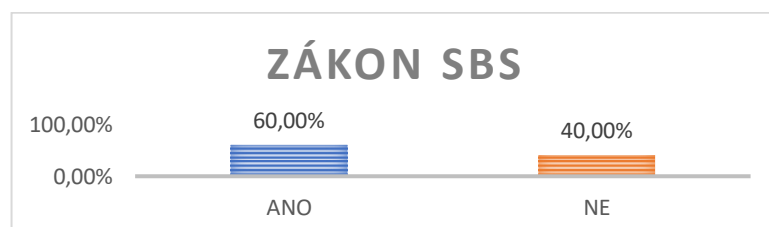
Graf 3: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Každý zaměstnanec musí mít kvalifikační zkoušku, kterou musí buď při nástupu do zaměstnání předložit anebo si ji musí do tří měsíců od nástupu dodělat.

4. Obsahuje právní řád České republiky zákon o soukromých bezpečnostních službách?

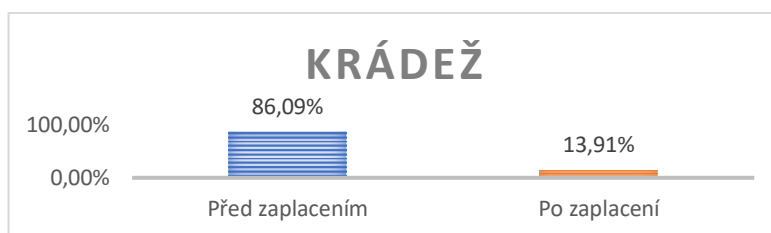
Graf 4: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Právní řád v České republice neobsahuje zákon o soukromých bezpečnostních službách. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb se řídí pracovním zákonem, občanským zákonem a směrnicemi BOZP.

5. Kdy řeší strážný podezření z krádeže?

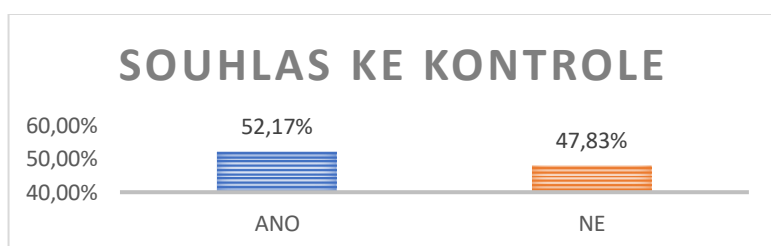
Graf 5: Odpovědi jsou: A) Před zaplacením B) Po zaplacení

Podezření z krádeže řeší strážný vždy až po zaplacení, protože před zaplacením může podezřelý ještě tvrdit, že zboží chtěl u pokladen zaplatit.

6. Musí mít strážný ke kontrole souhlas od kontrolované osoby?

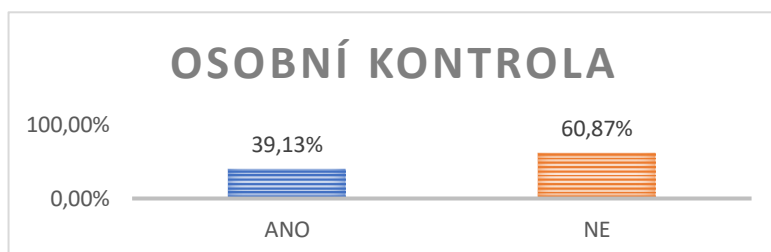
Graf 6: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Ke kontrole věcí musí mít strážný vždy souhlas od kontrolované osoby. Než začne strážný provádět kontrolu z podezření na krádež, tak musí mít důkaz a důvod.

7. Provádí osobní kontrolu osoba vždy stejného pohlaví?

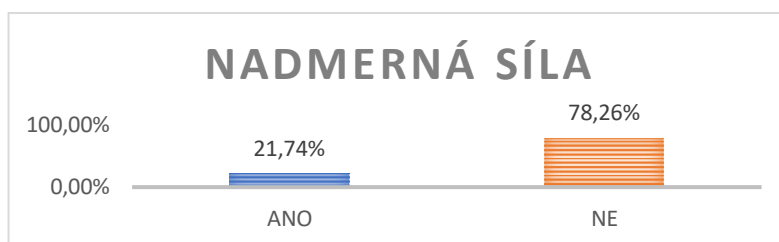
Graf 7: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Osobní prohlídku provádí vždy osoba stejného pohlaví, protože to není jen prohlídka dokladů, kabelky nebo batohu. Je to prohlídka, která zasahuje více do intimnosti (to znamená například kontrola osoby jen ve spodním prádle, která se provádí při podezření na uschování kradené věci pod oblečením).

8. Může strážný použít nadměrnou sílu při zajištění krádeže?

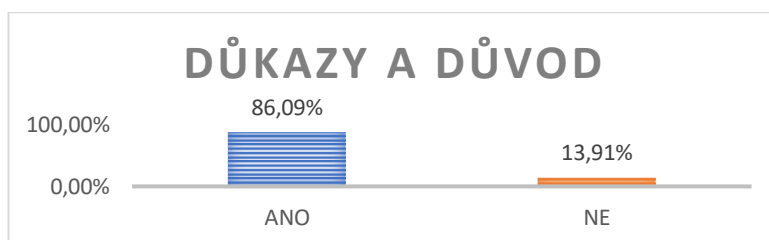
Graf 8: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Strážný nemůže použít nadměrnou sílu, když provádí zajištění osoby při krádeži. To znamená, že strážný nesmí vytáhnout zbraň na pachatele, když je neozbrojený.

9. Musí mít strážný ke kontrole důkazy a důvod?

Graf 9: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Ke kontrole musí být důkazy a důvod. Jinak podezřelý nemusí ukázat obsah tašky a nesmí být zadržený.

10. Dopouští se pachatel trestného činu při uschování kradené věci?

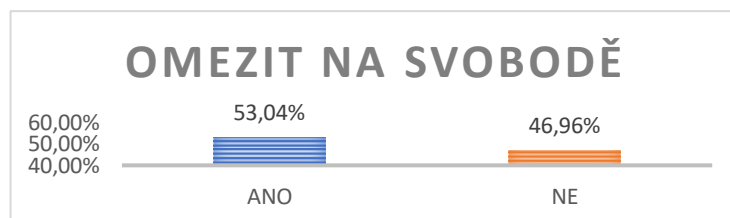
Graf 10: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Při uschování kradené věci se pachatel dopouští trestného činu, pokud je zboží za více jak 5000 Kč. Do pěti tisíc se jedná o přestupek.

11. Pokud strážný nalezne u pachatele kradené zboží za více jak 5 000 Kč, může pachatele omezit na svobodě?

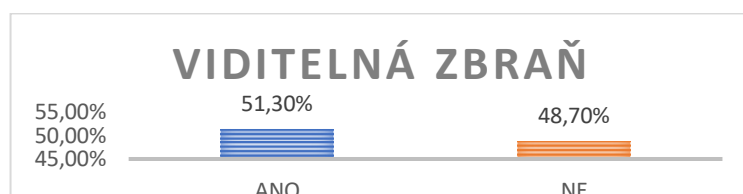
Graf 11: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Strážný může pachatele zadržet pouze do příjezdu policie, kteří si pachatele převzou a odvezou k výslechu na služebnu.

12. Může strážný mít při své práci danou viditelně zbraň, pokud má zbrojní průkaz?

Graf 12: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Nikdy nemůže mít zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby viditelně nošenou zbraň ani když je držitelem zbrojního průkazu. Viditelně smí nosit zbraně pouze policie, vojáci a zaměstnanci České národní banky, kteří jsou při výkonu služby.

13. Může strážný pachatele omezit na osobní svobodě, pokud vrátí kradené zboží?

Graf 13: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

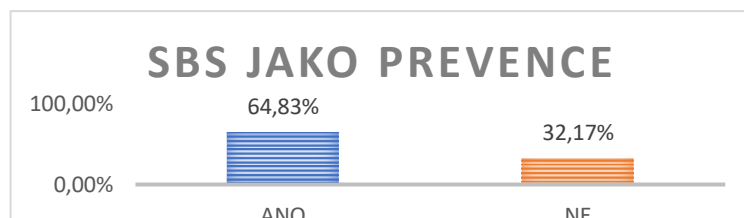

Pokud pachatel vrátí kradenou věc, tak nemůže být omezen na svobodě.

14. Domníváte se, že přítomnost zaměstnance soukromých bezpečnostních služeb působí jako prevence proti krádeži v obchodních centrech?

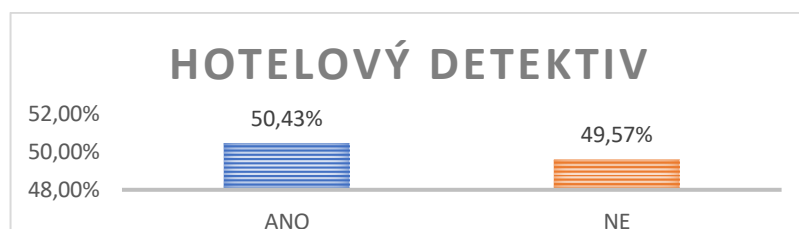
Graf 14: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Pro někoho může působit přítomnost zaměstnance soukromých bezpečnostních služeb jako prevence a nedovolí si nic ukrást. Pro jiné to může být výzva ke krádeži a spíše se pokusí o krádež. Pro mě osobně strážný v obchodním centru působí jako prevence.

15. Může hotelový detektiv odejít z hotelu na požádání hotelového hosta, aby s ním šel uložit peníze do banky?

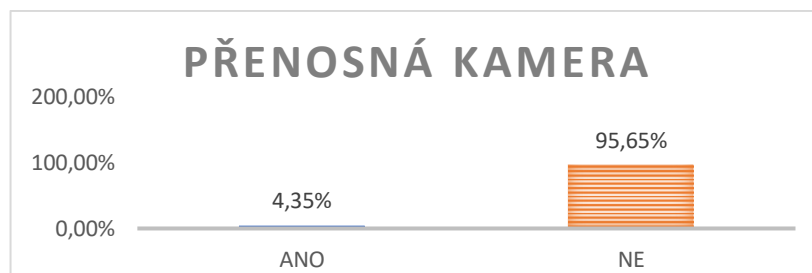
Graf 15: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Zde záleží na smlouvě hotelového detektiva a na vedoucím směny co povolí nebo nařídí.

16. Má strážný oprávnění dát přenosnou kameru do zkušební kabinky?

Graf 16: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Strážný nemá oprávnění dávat do zkušební kabinky kamery, je to porušení osobního soukromí zákazníka.

17. Může strážný při své práci v pracovní době opustit stanoviště?

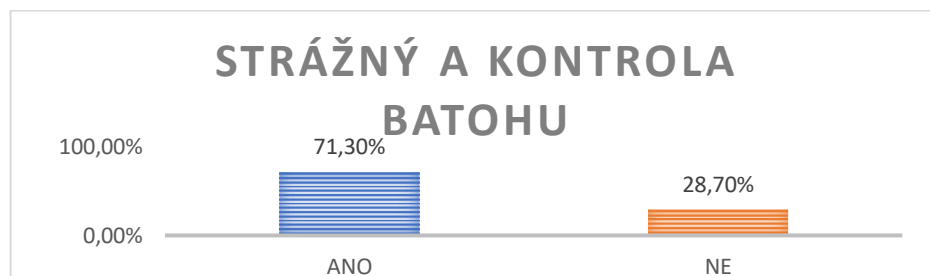
Graf 17: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Nemůže, pokud nemá bezpečnostní přestávku, ve které strážného zastoupí jeho kolega. Nikdy nemůže zůstat hlídané stanoviště bez strážného. Strážný si ve své pracovní době nemůže zařizovat osobní věci.

18. Může strážný vyndat celý obsah kabelky nebo batohu při podezření z krádeže?

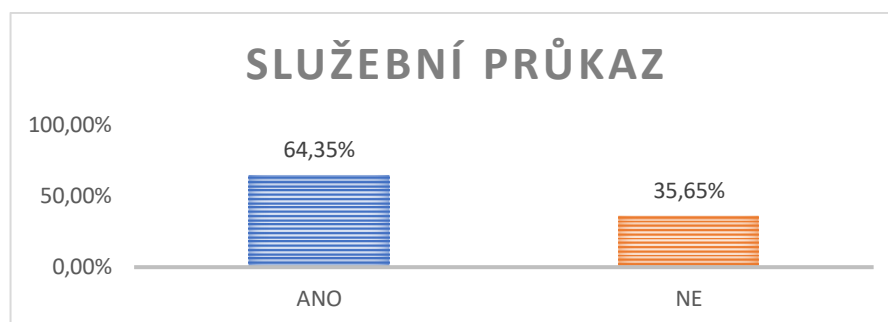
Graf 18: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Pokud bude požadovat strážný vyndání celého obsahu batohu nebo kabelky, tak to nesmí. Podezřelý k tomuto zákroku nemusí přistoupit do příjezdu policie. Podezřelý může nechat pouze nahlédnout strážného do batohu nebo kabelky.

19. Je povinnost před zahájením úkonu se prokázat služebním průkazem?

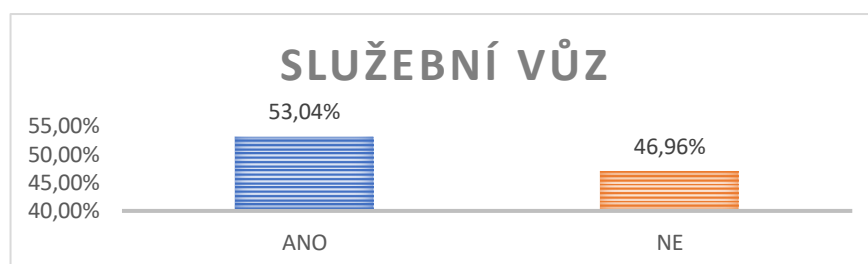
Graf 19: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

Každý strážný se musí prokázat služebním průkazem před zahájením úkonu. Může se stát, že strážný nemusí být pravý.

20. Může strážný ke svému výkonu použít služební vůz?

Graf 20: Odpovědi jsou: A) ANO B) NE

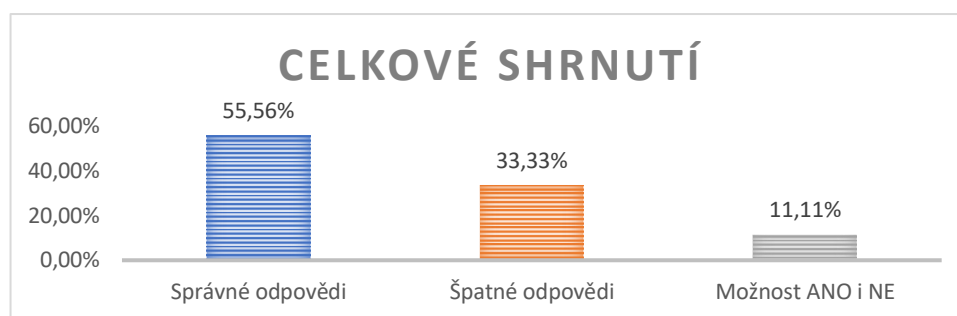
Zaměstnanec bezpečnostní služby může použít služební vůz, pokud to má psané v pracovní smlouvě a jedná se o využití vozu k pracovním účelům.

7.8 Cíle vlastního výzkumu a shrnutí

Cílem výzkumu bylo zjistit, jak moc se respondenti pohybují v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Zda vědí, jaké jsou práva a povinnosti strážných během jejich pracovní náplně.

Také jsem chtěla tímto výzkumem zjistit, zda respondenti vědí, jaké práva mají oni sami při řešení problémů se strážným v obchodních řetězcích. Dost často se stává, že občané nemají tušení, jak daleko může ochranka zasáhnout do jejich soukromí. Aby předešli problémům, vyhovějí požadavkům strážného a udělají i to, co po lidech strážný nemůže vyžadovat.

Grafické shrnutí:

V celkovém shrnutí graf ukazuje, jak si respondenti vedli při vyplňování dotazníku. Do vyhodnocení jsem zahrnula pouze otázky 3–20, úvodní otázky, které se týkaly pohlaví a věku, nejsou v grafu zohledněny, aby nedošlo ke zkreslení výsledků. Mezi otázky se správnými odpověďmi jsem zařadila ty, na které odpověděla více než polovina respondentů správně. Stejně jsou vyhodnoceny i otázky, na které odpověděla více než polovina respondentů špatně. U dvou otázek bylo možné zvolit obě odpovědi, vždy záleží na konkrétní situaci a nelze tedy jednoznačně označit konkrétní možnost za špatnou nebo správnou.

V dotazníku převažovaly správné odpovědi, respondenti odpověděli správně na deset otázek z osmnácti, což je 55,56 %. U šesti otázek (33,33 %) zvolila více než polovina respondentů špatnou možnost.

Celkové výsledky mého dotazníku hodnotím pozitivně. Respondenti prokázali přiměřené znalosti ohledně soukromých bezpečnostních služeb a v dotazníku si vedli úspěšně.

Je vidět, že toto téma není lidem lhostejné a že se v dané problematice orientují.

Závěr

V této bakalářské práci jsem se zabývala soukromými bezpečnostními složkami ve vztahu k občanům České republiky, právy a povinnostmi jejich zaměstnanců při jejich pracovní náplni.

V teoretické části jsem se zaměřila na historii ve střední Evropě.

V druhé kapitole jsem se zabývala legislativou a kontextem soukromých bezpečnostních služeb.

V třetí kapitole jsou popsány činnosti vybraných soukromých bezpečnostních pracovišť.

Ve čtvrté kapitole je obeznámení s pracovníkem na pozici strážný. Jsou popsána jeho práva, povinnosti, vybavení a profesní kvalifikace.

V páté kapitole je rozdělení a metody. Nakonec jsem uvedla práva a povinnosti pracovníků během transportů peněz a dotací bankomatů.

Ve výzkumné části jsem se zabývala názory a znalostmi respondentů ohledně práv a povinností zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb.

Výzkum byl zaměřen na zaměstnance soukromých bezpečnostních společností v obchodním řetězci.

Cíle této práce, které byly vytyčeny již v úvodu, se podařilo splnit. Bakalářská práce obsahuje informace o soukromých bezpečnostních službách podle stanovených cílů.

Touto bakalářskou prací jsem chtěla upozornit na to, jak jsou důležité soukromé bezpečnostní služby v České republice i ve světě a jakou důležitou úlohu musí zaměstnanci při práci provádět. Dále jakými právy a povinnostmi se mají řídit.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

1. BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. *Kapitoly o bezpečnosti*. 2., změn. a dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0.
2. BÁRTA, Matěj. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-366-6.
3. *Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice. Bezpečnost s profesionály: Komory podniků komerční bezpečnosti v České republice*. Březen 2019, stran 49, [cit. 2020-07-03]. ISSN 2336-4793.
4. FILIP, Jan. *Ústavní právo České republiky*. 4. opr. a dopl. vyd., v nakl. Doplněk 2. opr. a dopl. vyd. V Brně: Masarykova univerzita, 2003. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-7239-151-8
5. MACEK, Pavel. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-03-7.
6. MACEK, Pavel. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1997. ISBN 80-85981-62-9.
7. PROTIVINSKÝ, Miroslav a Zdeněk NÁCHODSKÝ. *Organizace a taktika přepravy peněz a cenností*. Praha: Armex, 1999. ISBN 80-86244-00-8.
8. ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. První vydání. Praha 2011
9. ŘÍHA, Milan, Ladislav SIEGER a Pavel PIKOLA. *Skripta pro studenty vyšší odborné školy Trivis*. Druhé vydání. Praha, 2011
10. TOMEK, Jan. *Činnost a postavení soukromých bezpečnostních agentur v ČR*. České Budějovice, 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích pedagogická fakulta a vysoká škola ekonomická v Praze, fakulta managementu v Jindřichově Hradci.
11. TVRDÁ, Kateřina. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-465-0.

Elektronické zdroje:

12. *Bezpečnostní strategie:*

<https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf> [online]. assets/ppov/brs: vláda.cz, 2015 [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: dokumenty

SEZNAM ZKRATEK:

SBS – Soukromé bezpečnostní služby

BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

SEZNAM PŘÍLOH:

Obrázek číslo I. - vzor o získání profesní kvalifikace ze přední strany.

Obrázek číslo II. - vzor o získání kvalifikace ze zadní strany.

Příloha

Obrázek číslo I.

ČESKÁ REPUBLIKA

Předseda zkušební komise: Ing. Miloslav Fajst
(jméno, popřípadě jména, příjmení, případný akademický titul a vědecká hodnost)

autorizovaná fyzická osoba s autorizací Číslo autorizace MV-49477-2/OBVV/VO-2012
(jméno, popřípadě jména, příjmení, případný akademický titul a vědecká hodnost)

/ nebo **autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby**
Český klub bezpečnostních služeb z.s., Křovínovo náměstí 109/11, 19300 Praha 9, MV-49477-2/OBVV/VO-2012
(jméno, příjmení a číslo autorizace autorizované podnikající fyzické osoby / nebo obchodní firma nebo název, sídlo a číslo autorizace autorizované právnické osoby)

s autorizací udělenou dne: 05.04.2017 pod spisovou značkou: MV-49477-2/OBVV/VO-2012
autorizujícím orgánem: Ministerstvo vnitra

OSVĚDČENÍ
O ZÍSKÁNÍ PROFESNÍ KVALIFIKACE

Jarmila KOVAŘÍKOVÁ
(jméno, popřípadě jména, a příjmení a případný akademický titul a vědecká hodnost)

1980-01-11
(rodné číslo, bylo-li přiděleno, jinak datum narození, a místo narození)

vykonal(a) dne 09.11.2017 v Praze

před zkušební komisí **úspěšně zkoušku**

podle § 18 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání
a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání),
ve znění zákona č. 53/2012 Sb.

a získal(a) profesní kvalifikaci:

Strážný (68-008-E)
(název a číselné označení (kód) profesní kvalifikace)

56

Obrázek číslo II.

Složení zkušební komise, která ověřovala dosažení profesní kvalifikace: 2/3 členové

a) předseda _____

b) další člen / 2 členové zkušební komise

_____ MV-41503-2/OBVV/VO-2011

_____ MV-57949-2/VO-2009

Získaná profesní kvalifikace se týká těchto povolání:

Strážný

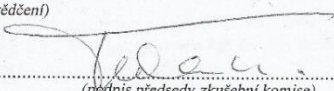
Držitel(ka) tohoto osvědčení prokázal(a) tyto odborné způsobilosti:

Provádění ochrany a ostrahy majetku a osob. Obsluhování technických bezpečnostních systémů.
Úplňování zásad součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR
a vymezenými osobami. Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti. Kontrola osob a vozidel na
vratnicích a branách. Kontrolní činnost ve střežených objektech. Dozor v objektech a na veřejných
prostranstvích. Provádění jednoduchých úkonů k zajištění a obnovení bezpečnosti a ke snížení ztrát
na majetku a zdraví osob. Používání věcných bezpečnostních prostředků. Vedení dokumentace o ostraze,
kontrolách a poskytnutých službách

Odpovídající úroveň Evropského rámce kvalifikace (EQF) _____

Corresponding level of the European Qualifications Framework (EQF) _____ 2

V _____ Praze dne 09.11.2017
(místo a datum vydání osvědčení)

(přepis předsedy zkušební komise)

 Český klub bezpečnostních služeb z.s.
Křovínovo náměstí 109/11, 19300 Praha 9 Číslo autorizace: MV-49477-2/OBVV/VO-2012

(jméno, příjmení autorizované fyzické osoby nebo obchodní firma nebo název
a sídlo autorizované právnické osoby)